

Officersförbundet

Tre befälsystemet

mars 2021

Datainsamling

Undersökningen genomfördes med hjälp av en webbenkät

Målgrupp

Medlemmar i Officersförbundet

Fältperiod

4 – 17 mars 2021

Antal intervjuer

2862 intervjuer

Vägning

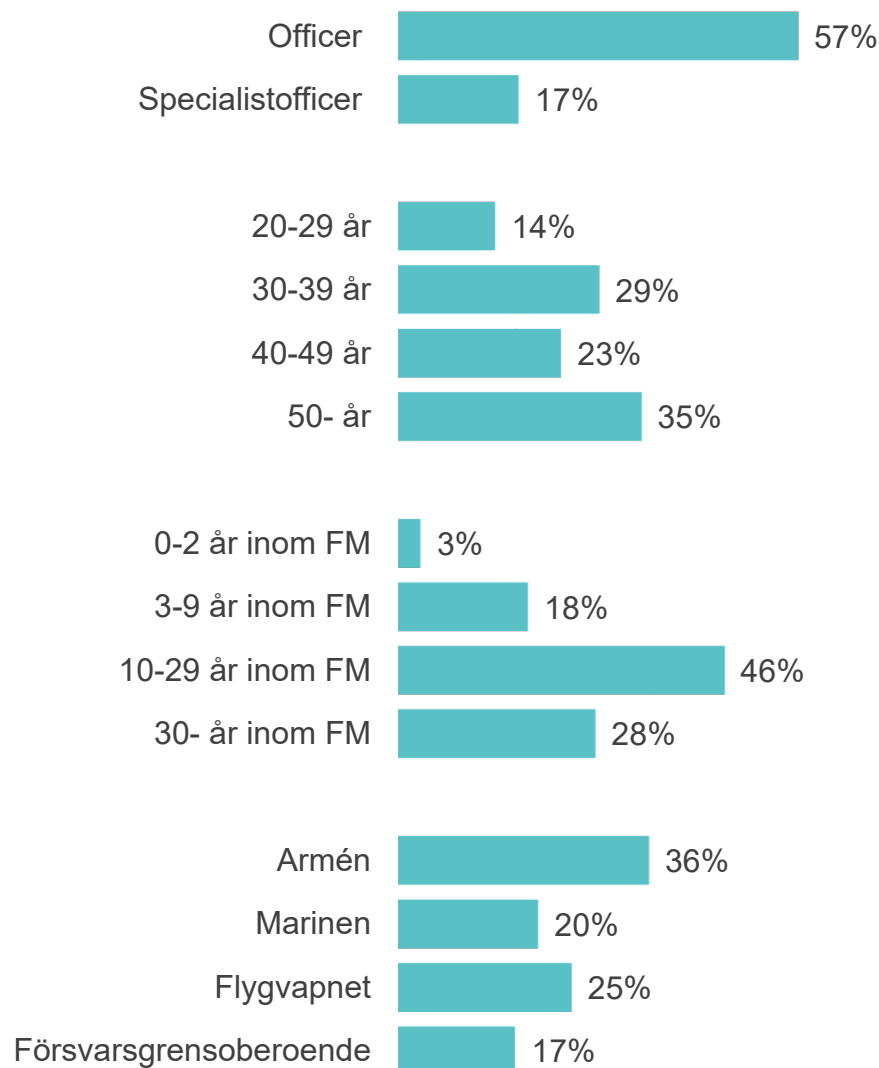
Resultatet har vägts med avseende på kön och personalkategori

Om de svarande

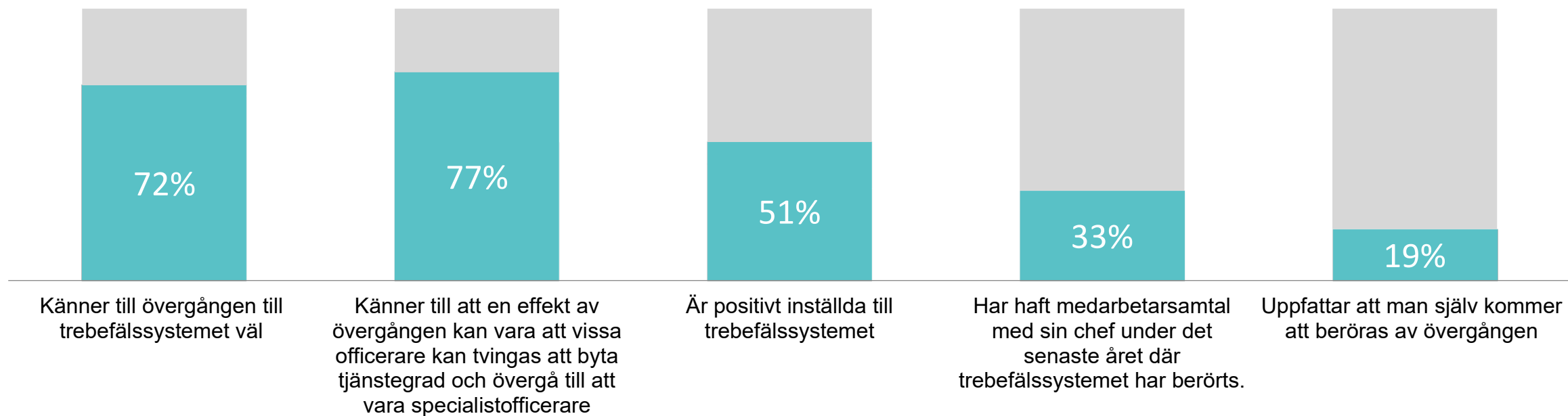
I diagrammet visas ovägda andelar, dvs. andelen svar i respektive grupp.

Resultatet i rapporten är vägt med avseende på könsfördelning inom respektive personalkategori.

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer (ovägt)

Inställning till trebefälssystemet

Trebefälssystemet

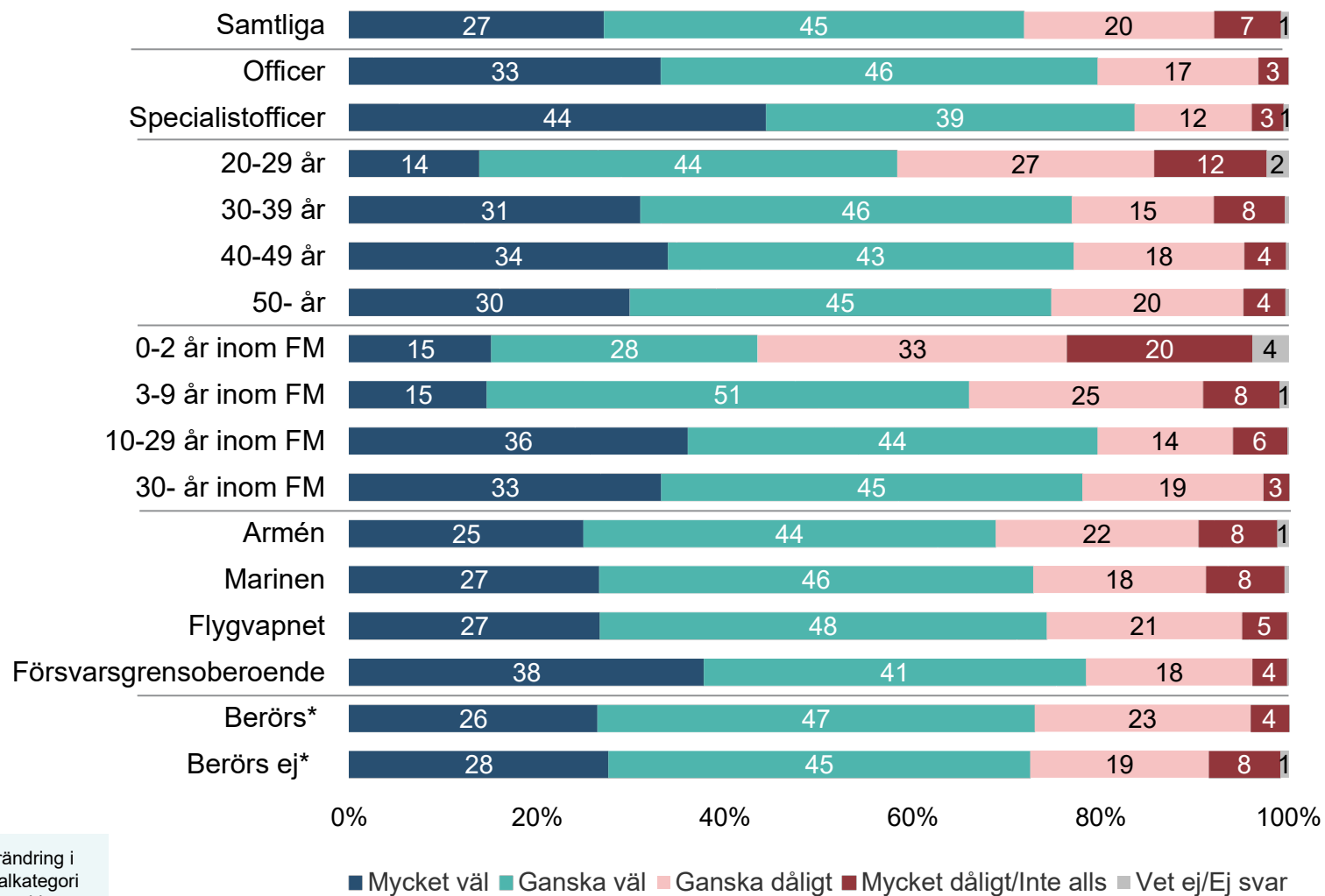
Kännedom om Trebefälssystemet

Kännedom om trebefälssystemet

Knappt tre av fyra känner till trebefälssystemet mycket eller ganska väl. Kännedomen är mest utbredd bland specialistofficerare och de som varit verksamma länge i Försvarmakten.

Fråga: 2008 beslutades om en övergång från enbefälssystemet (Ny befälsordning, NBO) till ett tvåbefälssystem med införandet av specialistofficerare. I samband med att värnplikten lades vilande 2010 introducerades införandet av personalkategorin GSS vilket skapade ytterligare en befälskategori. Sedan 2016 definieras systemet som trebefälssystemet (3BS). Hur väl känner du till den förändringen?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

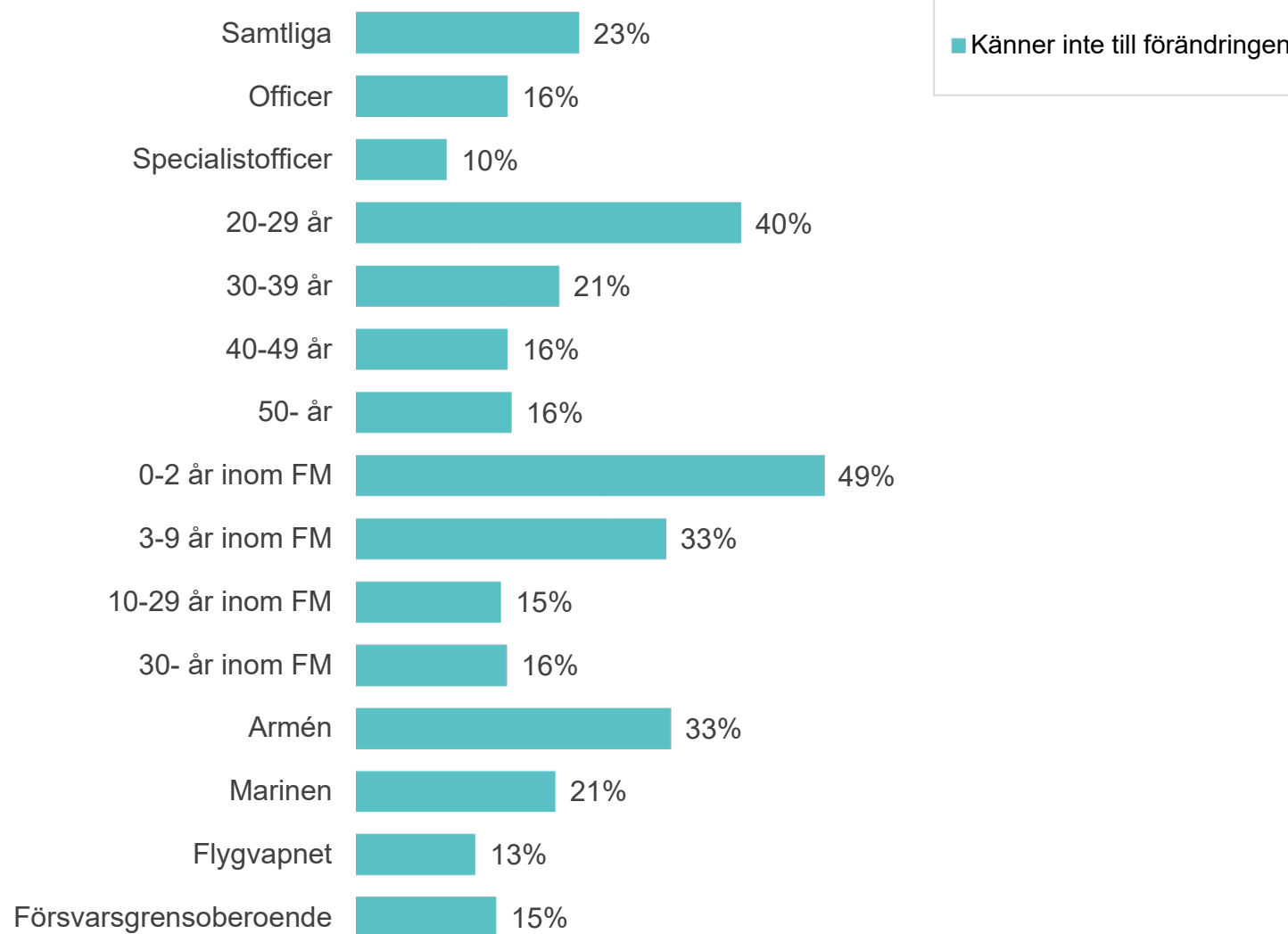
*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Känner inte till förändringar i tjänstegrad

En av fyra medlemmar kände inte till förändringen att vissa officerare kan tvingas byta tjänstegrad och övergå till att vara specialistofficerare. Bland officerare var andelen en av sex och bland specialistofficerare en av tio. Kunskapen om förändringen var låg bland yngre medlemmar, de med kort tid inom Försvarsmakten och inom armén.

Fråga: En av förändringarna vid en övergång till trebefälssystemet kan vara att vissa officerare kan tvingas att byta tjänstegrad och övergå till att vara specialistofficerare. Kände du till den förändringen? Svarat Nej/Vet ej/Ej svar

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

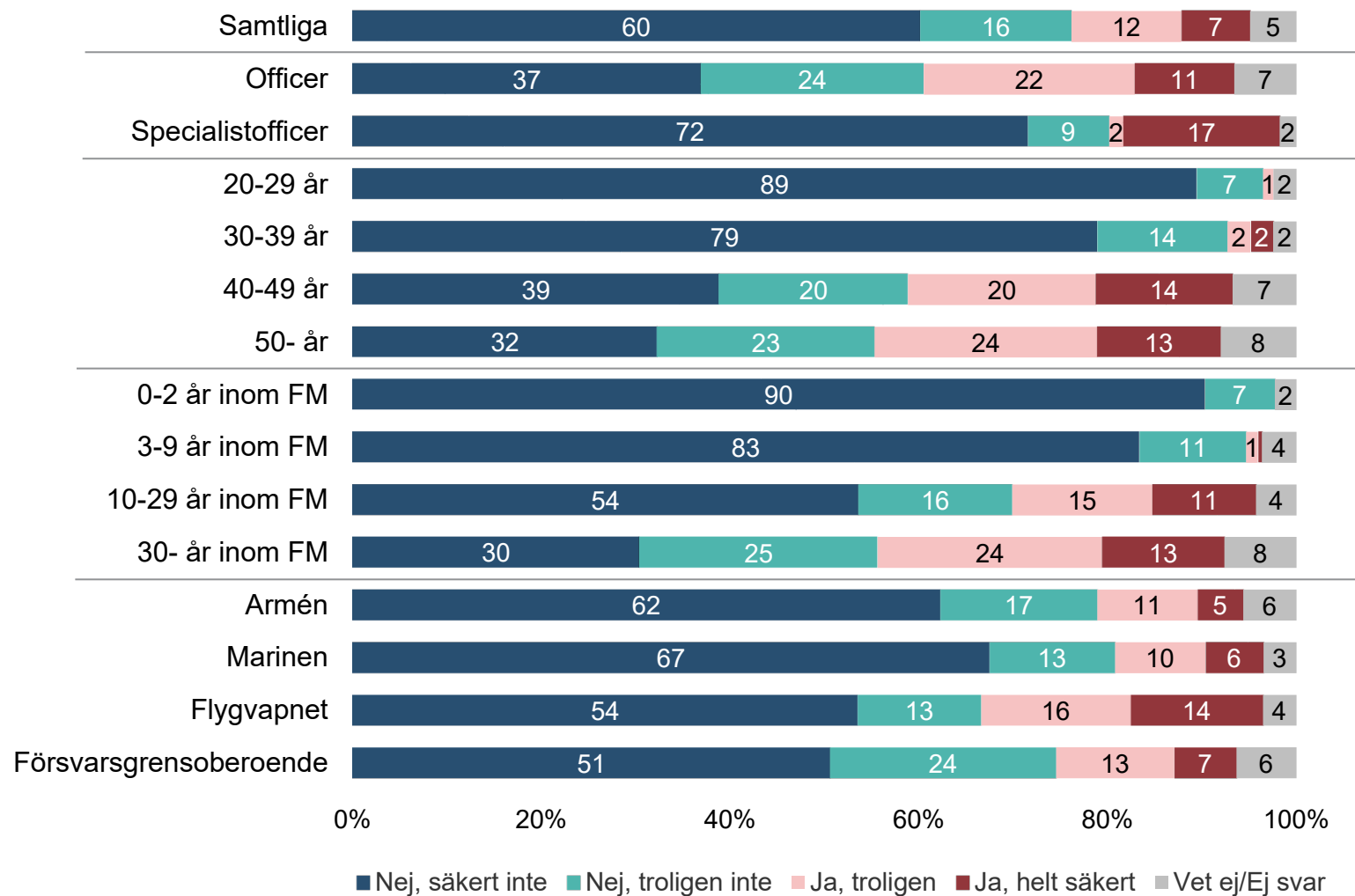
Vilka som berörs av förändringen

Berörs av förändringar i personalkategori och tjänstegrad

Tre av fyra uppfattar att de inte kommer att beröras av trebefälssystemet. Bland officerarna är det en av tre som uppfattar att de kommer beröras. Andelen som kommer att beröras är särskilt hög bland äldre och de som varit länge i Försvarmakten.

Fråga: Det finns idag ett stort antal officerare som är utbildade i det gamla systemet och som kan komma att omfattas av ett obligatoriskt byte av personalkategori och tjänstegrad. Uppfattar du att du är en av dem som kan komma att beröras?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

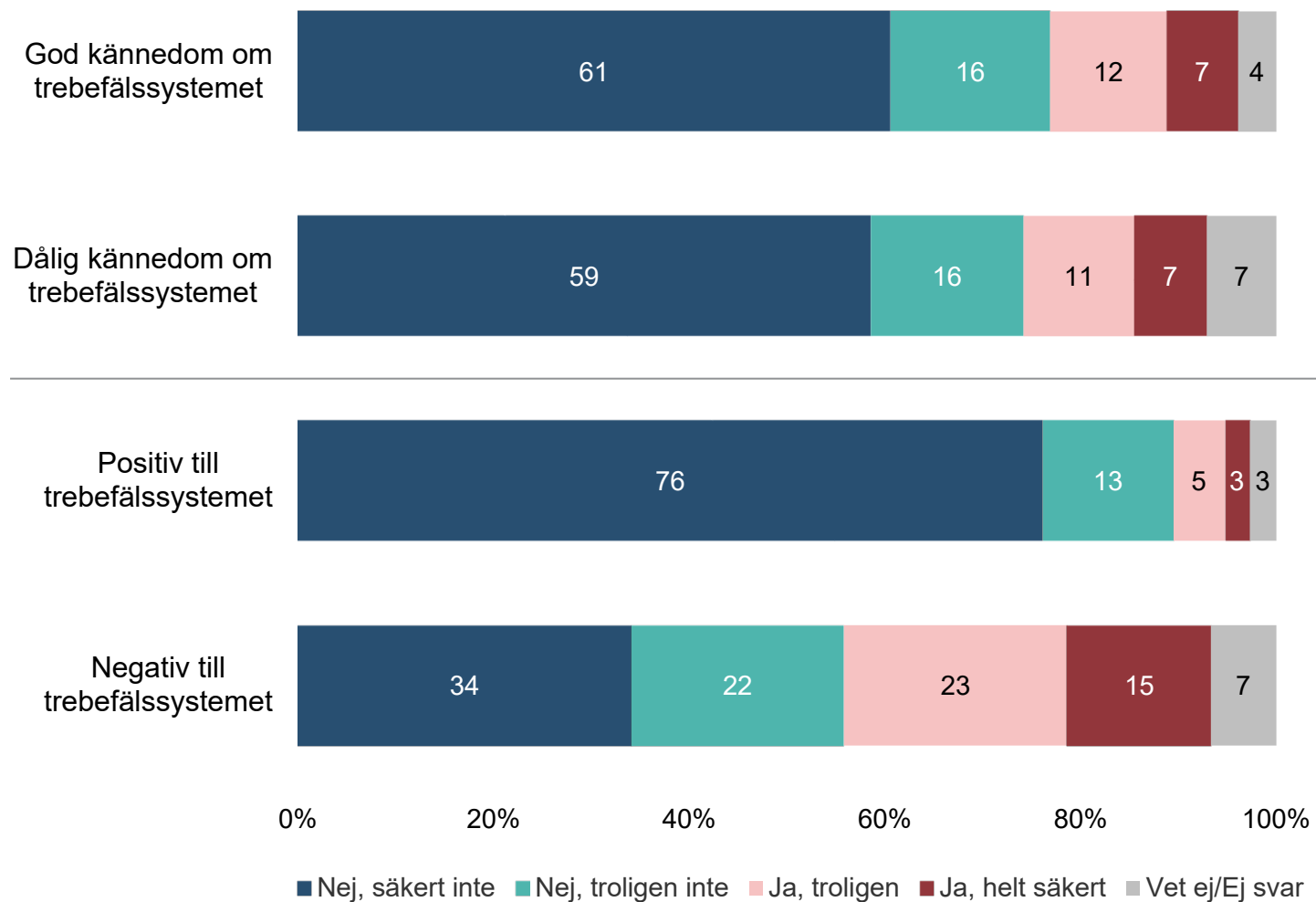

Berörs av förändringar i personalkategori och tjänstegrad

De som är positiva till trebefälssystemet förväntar sig i liten utsträckning själva beröras av systemet.

Fråga: Det finns idag ett stort antal officerare som är utbildade i det gamla systemet och som kan komma att omfattas av ett obligatoriskt byte av personalkategori och tjänstegrad. Uppfattar du att du är en av dem som kan komma att beröras?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

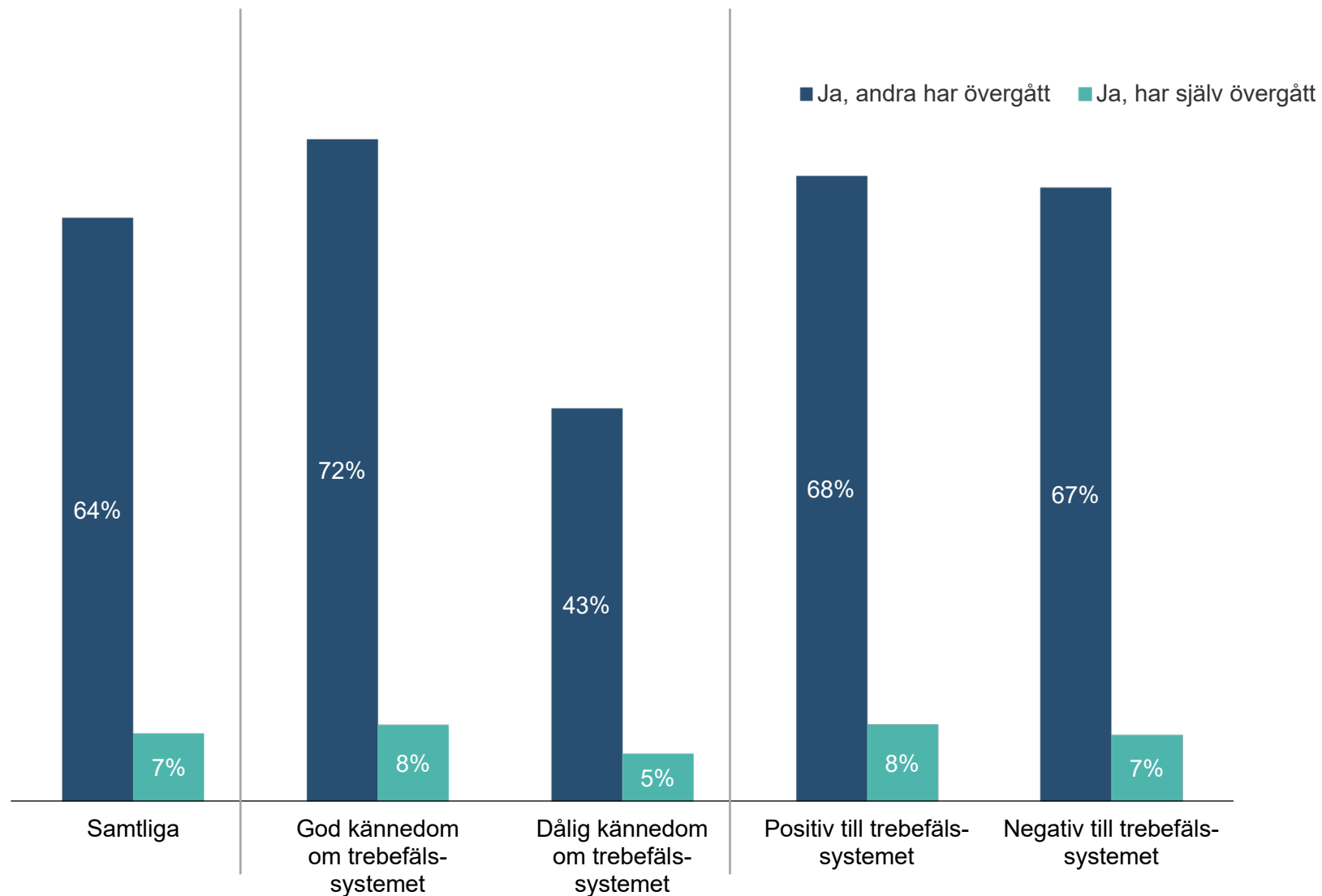

Förändring av personalkategori

Två av tre uppger att de är baserade där andra redan har bytt personalkategori. De som bytt för egen del är dock få.

Fråga: Har du eller andra där du är baserad redan ändrat personalkategori?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

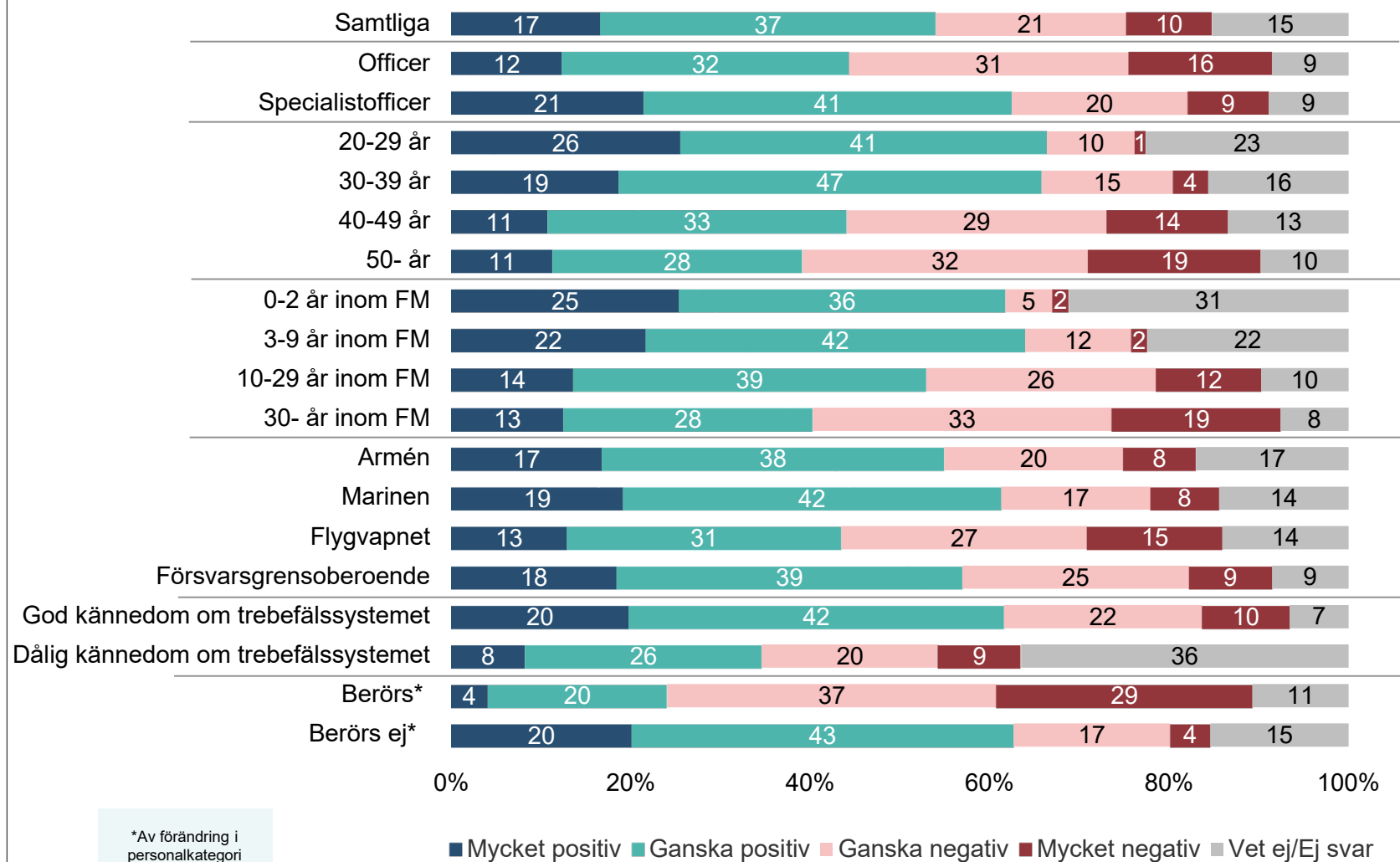
Inställning till Trebefälssystemet

Inställning till trebefälssystemet

Hälften av medlemmarna är positiva till trebefälssystemet, en av tre är kritisk. Det är framförallt äldre och de som varit anställda inom Försvarsmakten under lång tid som är kritiska. Bland de som tror att de kommer att beröras är två av tre kritiska.

Fråga: Vad är din övergripande inställning till en övergång till trebefälssystemet?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Positiv inställning till trebefälssystemet

Fråga: Varför är du positiv till en övergång till trebefälssystemet?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

Alla kan inte göra allt

- "Alla behöver inte göra allt, folk får tid och utrymme att specialisera sig å Bli riktigt duktiga i sin befattning"
- "Alla kan inte bli General"
- "Alla kan inte bli Övlt, överstar och Generaler. Vi måste ha dugliga specoff som kan utbilda våra rekryter"
- "Alla kan inte gå samma väg för att klättra i karriären och nå de högre nivåerna. Jag upplever att det tog för lång tid i det gamla systemet. Jag är generellt sätt positiv till akademisering av officersyrket för att höja kunskapsnivån och särskilja praktikerna med generalisterna"
- "Alla kan inte vara bra på allt och behöver det inte heller"
- "Alla måste inte ha akademisk utbildning utan klarar sig långt på "lägre" utbildningar förutsatt att man i huvudsak arbetar på "specialistnivån"
- "Alla ska inte behöva läsa OP"
- "Alla ska inte kunna allt utan vara bra på sitt"
- "Alternativ, kortare, utb behövs till den numera akademiska utb som OP innebär. Alla kan inte vara akademiker"

Rätt kompetens på rätt plats

- "Rätt kompetens på rätt plats med rätt utbildning"
- "Rätt folk på rätt plats"
- "Rätt kompetens till de olika befattningarna i Försvarsmakten"
- "Rätt människor på rätt plats. Nya officerare är svåra att placera in på vettigt sätt på ett flygunderhålls kompani".

Tydligare ansvarsfördelning

- "Det blir tydligt vad de olika kategorierna av befäl ska göra."
- "Det blir tydligare vad som förväntas av vilket befäl, samt att det är mer produktivt att kunna nyttja de tre olika kategorierna".
- "Det tydliggör skillnaden i arbetsuppgifterna chef kontra specialist".
- "Tydligare roller för vem som är inriktad mot vad"
- "Tydligt definierade ansvarsområden, likhet med övriga "världen"

Bättre utvecklingsmöjligheter för fler

- "Alla måste kunna få en personlig utveckling under sin yrkeskarriär. Människor är olika och ett trebefälssystem möjliggör valmöjligheter som passar den enskilde. Med tidigare system var det endast nivåhöjande utbildning i akademisk form som möjliggjorde en personlig utveckling. Vilket inte passade alla."
- "Det finns möjligheter till att fördjupa sig och att vara generell och att vi har möjlighet att ta till vara på olika kompetenser utan att behöva tvingas göra karriär, söka skola etc."
- "Det gamla NBO-systemet gjorde att många fastnade på OF 1-2 nivån. Genom trebefälssystemet kan FM ge förutsättningar för att bli en specialistofficer med karriär utöver den traditionella chefskarriären"
- "Det finns fler karriärvägar och sätt att utvecklas".
- "Fler möjligheter till olika karriärvägar"
- "Flera valmöjligheter skapar en större bredd och individens egenskaper tas bättre om hand".

Negativ inställning till trebefälssystemet

Fråga: Varför är du negativ till en övergång till trebefälssystemet?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

Löner

- *"Känns som att orsaken till systemet är en lönevalvering"*
- *"Anser att arbetsgivaren ser en chans att få ner lönerna och sätta in Spec. Off på gamla Off rader"*
- *"Det är ett sätt att inte betala de löner som kvalificerad personal skall ha. Lägre grad sämre betalt!"*
- *"Syftet är att intaga en låglönestruktur för att frigöra medel från en överbetald personalkategori (enl. FML) för att belöna de som är ja-sägare eller karriärister"*
- *"Anser inte att det gynnar försvarsmakten som funktion - är bara en konstruktion för att spara pengar och reducera personalens kompetens"*

Akademisering

- *"Begränsad möjlighet att byta personalkategori bara för att det saknas akademisk utbildning. Det känns som att man inte tar hänsyn till yrkeserfarenhet; det skapar en ickepragmatisk personalförsörjning"*
- *"Fokuseringen på akademiska poäng snarare än att ha erforderliga och brukbara förmågor som officer"*
- *"I huvudsak tycker jag att officersyrket är inte ett akademiskt yrke, officersyrket är ett hantverk."*
- *"För höga utbildningskrav för personal som inte är intresserade av lång/hög utbildning. Specialistofficer ses som en lägre kategori anställd"*
- *"Fhs/op 3 år utbildning har blivit på tok för akademiserad. Tanken med att komma ut som pc direkt fallerar. Många tappar ledarskaps förmågan då de ej får instruera och utöva ledarskap praktiskt utan istället hamnar framför en skärm"*

Otydlighet

- *"Otydligt i målformuleringar"*
- *"Har inte förstått motiven till en förändring! Vad är syftet?"*
- *"Otydliga karriärvägar. En universitetsexamen, ska det per automatik ge OF nivå? Luckor i resonemanget för funktioner som kräver personal med OF och SO kompetens"*
- *"Ingen tydlig plan för alla personalkategorier"*
- *Det är inte helt utklarat vilka tjänster/befattningar som skall vara vad Officer/specialist. När man varit specialist och kommer upp i högre befattning, när/om skall man då bli officer?"*
- *"Väldigt krångligt och rörigt, för många olika alternativ som egentligen är de samma".*

Personalkategorier och tjänstegrader

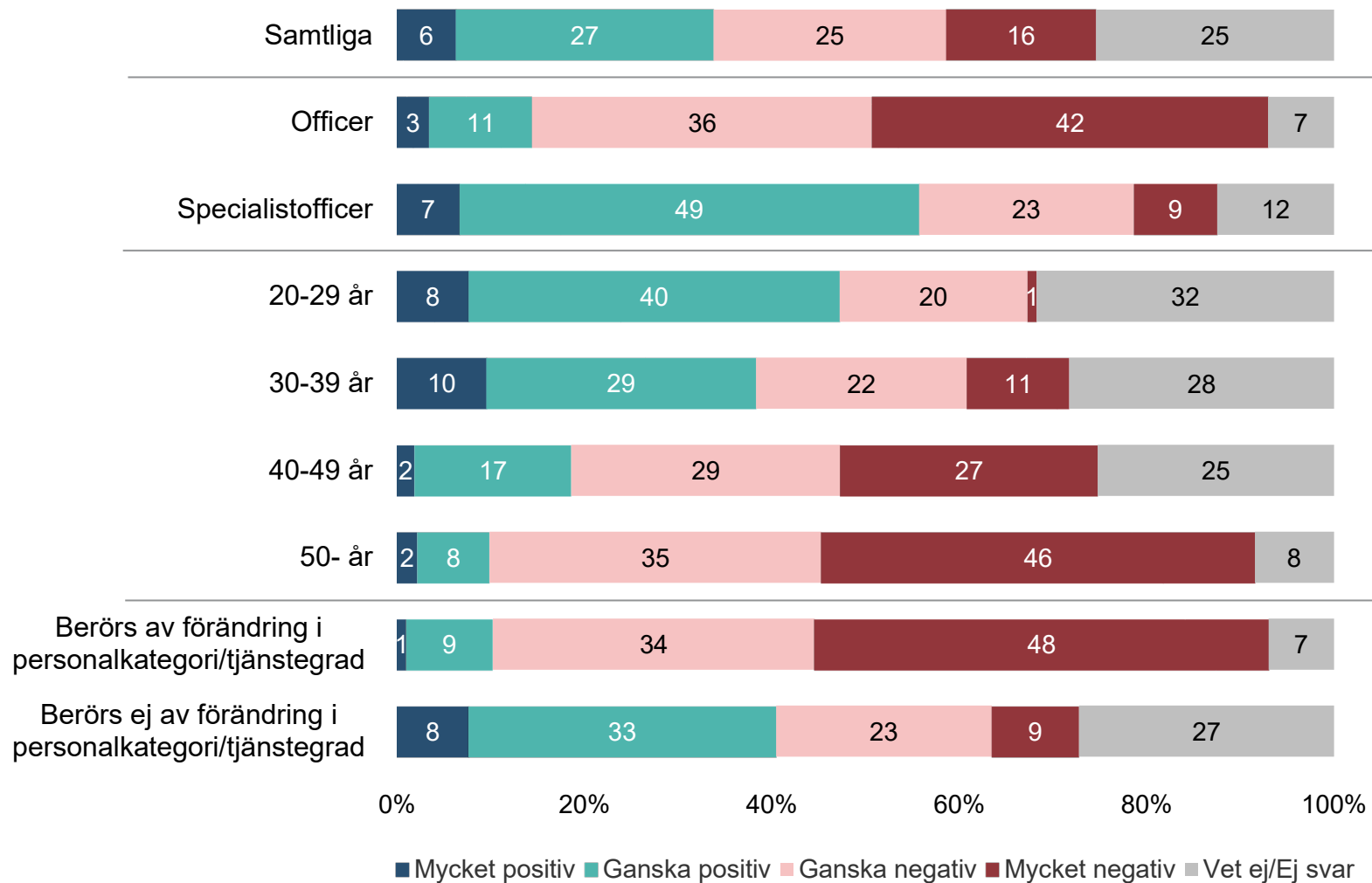
- *"Problem med omgradering av befintliga officer"*
- *"Vi är för små för att ha råd med att låsa en viss befattning till en viss kategori"*
- *"Känner att man låser personalen i kategorier vilket gör det svårare att byta befattning "*
- *"Att tvinga in folk i en ny grad eller att de som är utnämnda officerare som varit lojala och bytt grad inte får byta tillbaka till en officersgrad även om de är lämpliga"*
- *"Det är lösningen på ett problem ingen haft. Det sorterar in unga befäl i kategorier som det senare är svårt att växla ur baserat på intresse och prognos/talang"*
- *"Valet av vilka befattningar som är avsedda för officer respektive specialistofficer är godtyckliga och saknar i flera fall kopplingar till arbetsuppgifterna"*

Inställning till trebefälssystemet

Bland de som inte kände till förändringen i tjänstegrad är åtta av tio officerare negativa övergången till trebefälssystemet. Bland de som tror att de kommer att beröras är åtta av tio kritiska.

Fråga: Med vetskap nu om den förändringen [i tjänstegrad p.g.a. övergång till trebefälssystemet], vad är din övergripande inställning till en övergång till trebefälssystemet?

Bas: Kände inte till förändringar i tjänstegrad p.g.a. övergång till trebefälssystemet, 470 intervjuer

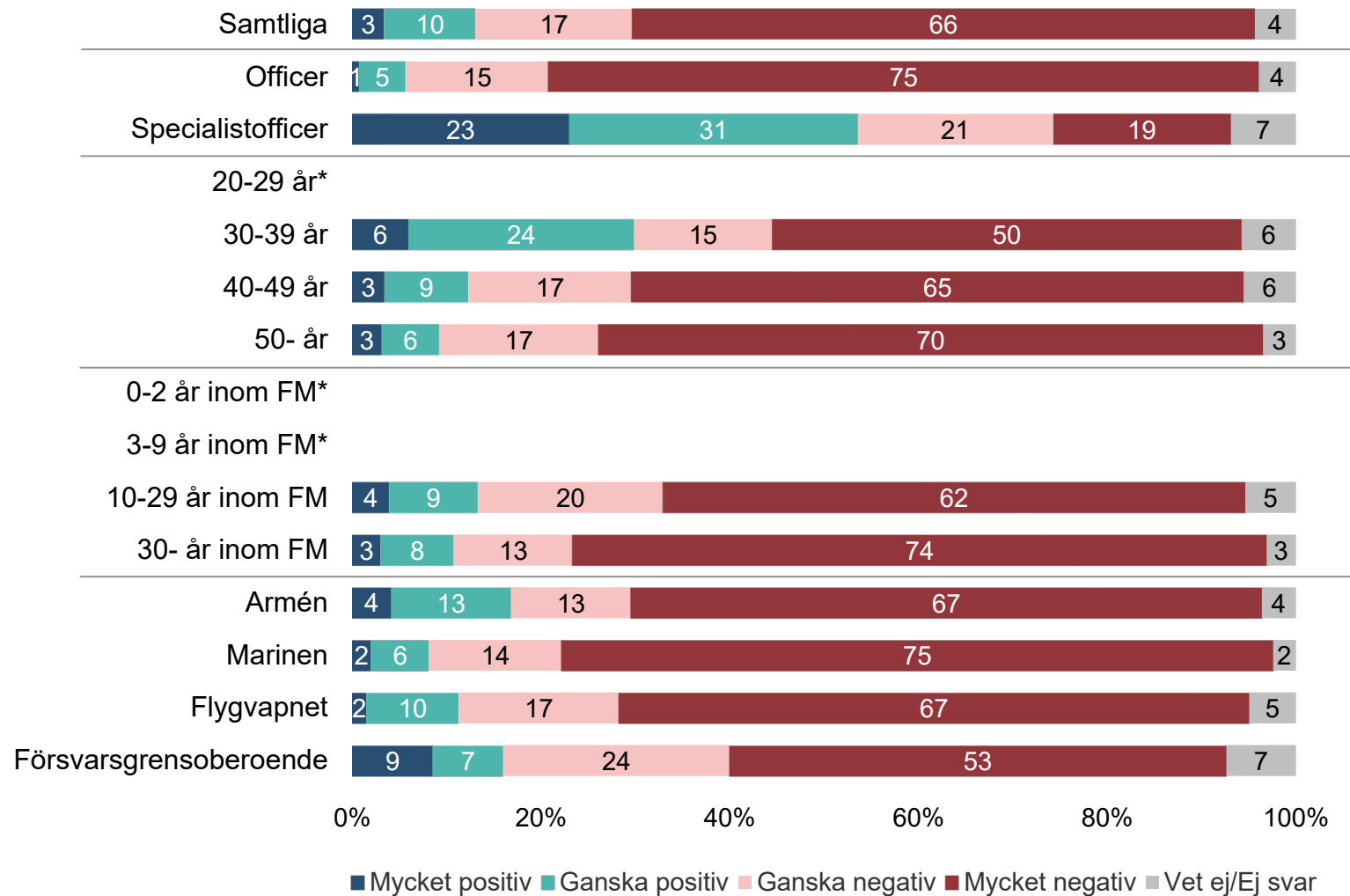
Inställning till förändring i personalkategori och tjänstegrad

Bland de som tror att de kommer beröras av trebefälssystemet är nio av tio officerare kritiska. Kritiken är i övrigt mest utbredd bland äldre och inom Marinen.

Fråga: Vilken är din uppfattning om en sådan förändring [i tjänstegrad och personalkategori p.g.a. övergång till trebefälssystemet], för egen del?

Bas: Tvingas byta personalkategori/tjänstegrad, 661 intervjuer

*För låg bas

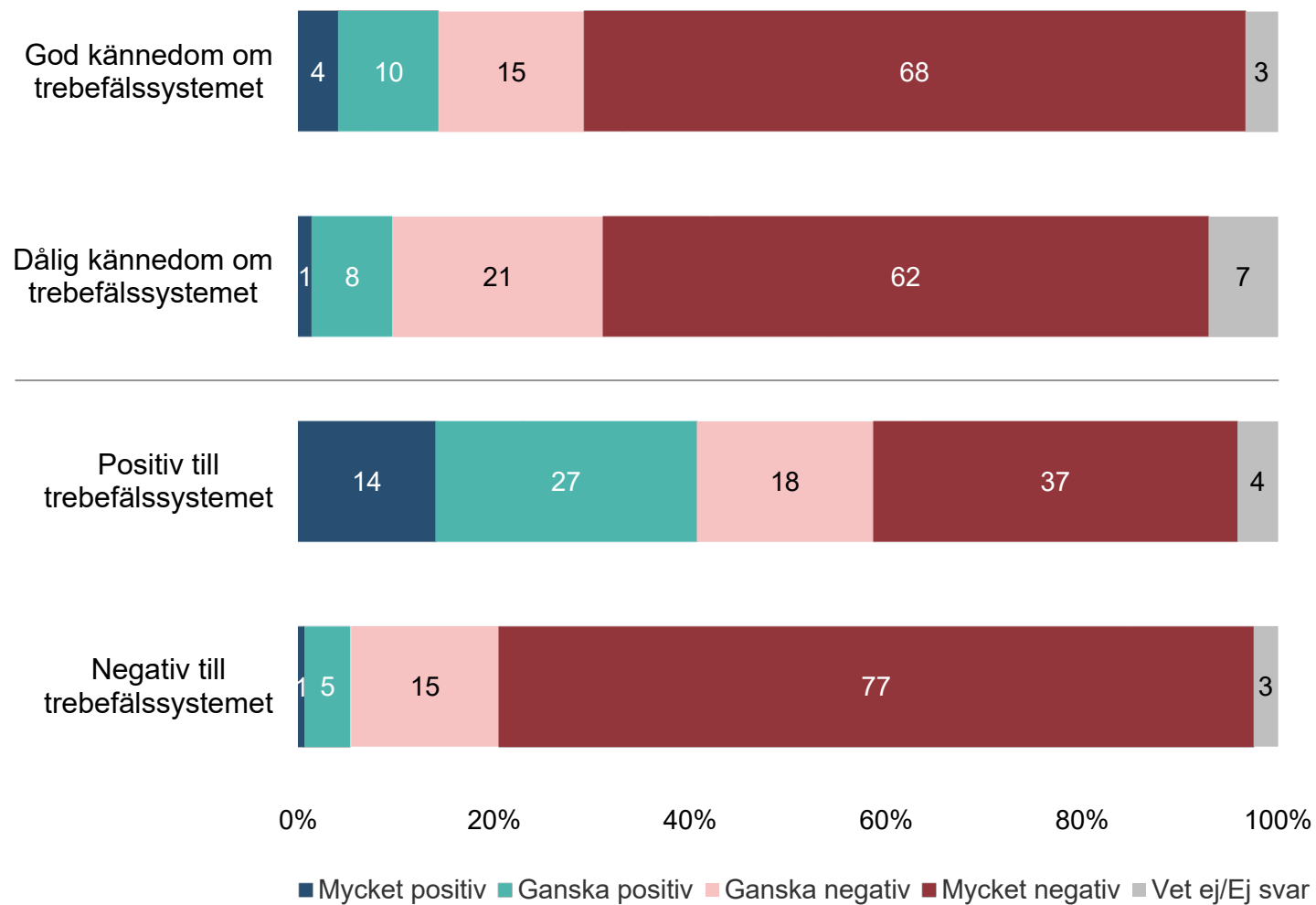

Inställning till förändring i personalkategori och tjänstegrad

Bland de som berörs av trebefälssystemet gör det ingen skillnad om man har god eller dålig kännedom om systemet, inställningen är negativ till förändringen för egen del. Även bland de som i övrigt är positiva till trebefälssystemet överväger de negativa attityderna för egen del.

Fråga: Vilken är din uppfattning om en sådan förändring [i tjänstegrad och personalkategori p.g.a. övergång till trebefälssystemet], för egen del?

Bas: Tvingas byta personalkategori/tjänstegrad, 661 intervjuer

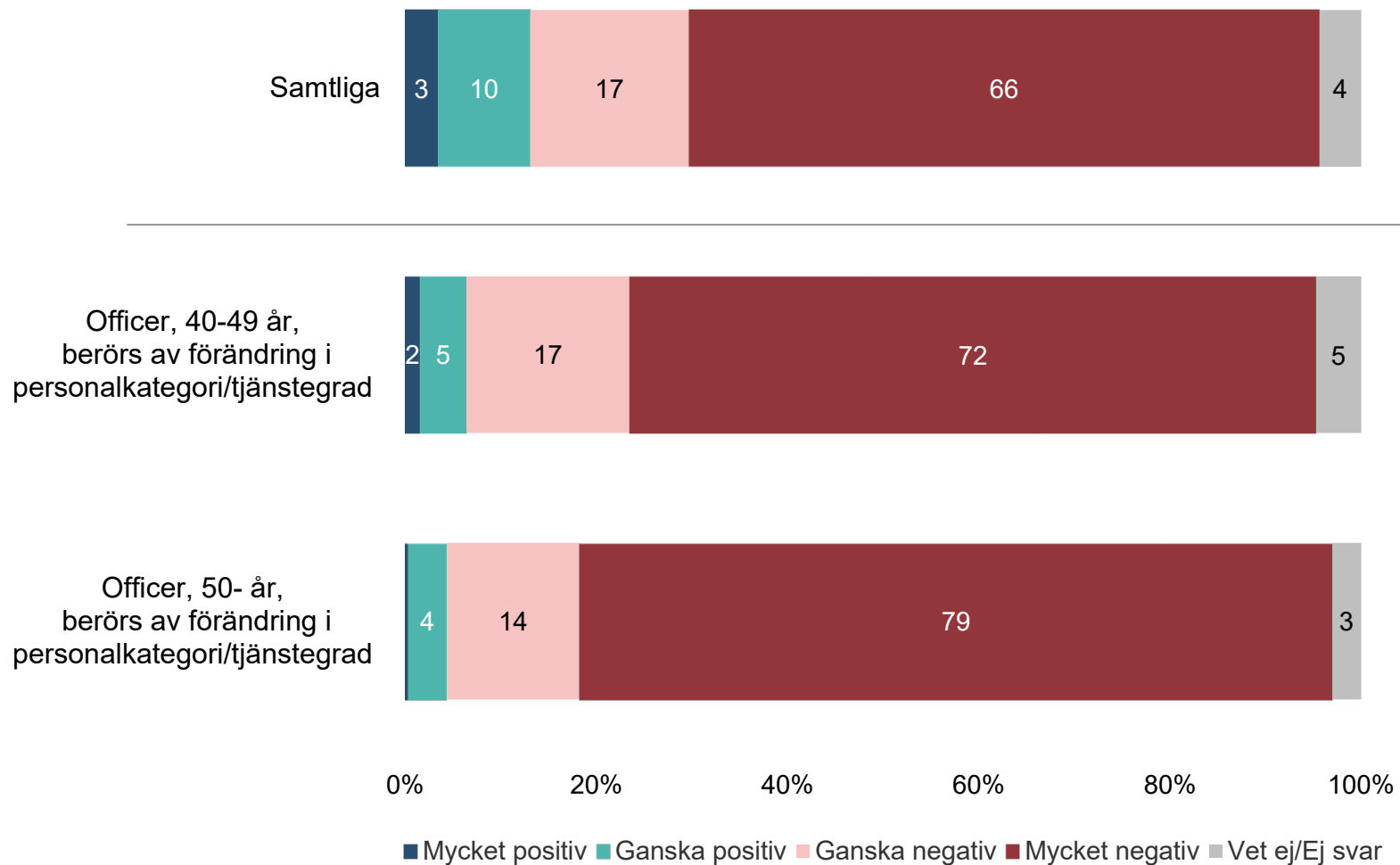
Inställning till förändring i personalkategori och tjänstegrad

Förändringen av tjänstegrad mest impopulär bland äldre officerare.

Fråga: Vilken är din uppfattning om en sådan förändring [i tjänstegrad och personalkategori p.g.a. övergång till trebefälssystemet], för egen del?

Bas: Tvingas byta personalkategori/tjänstegrad, 661 intervjuer

*För låg bas

Negativ inställning till förändringar i personalkategori och tjänstegrad

Fråga: Varför är du negativ till en sådan förändring [i tjänstegrad och personalkategori p.g.a. övergång till trebefälssystemet] för egen del?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

Negativ inställning till förändringar i personalkategori och tjänstegrad

Fråga: Varför är du negativ till en sådan förändring [i tjänstegrad och personalkategori p.g.a. övergång till trebefälssystemet] för egen del?

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

Min grad är en del av min identitet

- "Det uppfattas som vår utbildning och tiden vi lagt på den inte är värt något längre. Min grad är jag stolt över, det är en del av min identitet."
- "Har varit Lt i 30 år. Min identitet. Nu ska det som jag jobbade för att bli tas bort från mig"
- "Har varit sergeant sedan tidigt 1700tal. Det är en del av min identitet. Traumat att kallas furir är svårt och omskakande. Men jag kommer sannolikt att komma över det inom en överblickbar framtid"
- "Jag är Kapten något jag slitit för och också delvis förknippar med min yrkesidentitet"
- "Min grad är en mycket stark del av min yrkesidentitet."
- Min grad är ett utbildningsteknik och starkt förknippat med min uppfattning om min kompetens och yrkesidentitet. Jag är en taktisk officer med specialistkunskaper!"

Jag är inte specialistofficer

- "Jag har inte studerat till specialistofficer"
- "Jag har kämpat för mina utbildningar och mina tjänstegrader! Jag kommer aldrig nedlåta mig att bli degraderad till specialistofficer, då slutar jag hellre!!"
- "Jag känner att jag är officer, har varit det i över 30 år och har alltid känt en stolthet för detta. Att bli specialistofficer är ett hån, de har en så mycket sämre skolning. Utöver det kommer det vara svårt att tjänstgöra med andra nationer när man inte innehar en officersgrad, exempelvis stabstjänst"
- "Jag läste till officer, i det system som då fanns. Alltså är jag officer och inte specialistofficer"

En hel karriär och nu blir jag nedgraderad

- "Därför att en erfaren kapten med 30 års erfarenhet likställs med fanjunkare"
- "Därför att jag anser mig ha högre kompetens än en fanjunkare. Har trots allt gått tre år i skola för att bli kapten och helt plötsligt är det inte värt något"
- "Därför att jag har tagit en examen som kapten"
- "Eftersom att jag inte tror att min erfarenhet och kunskap kommer att värderas. Redan idag jämförs jag med min erfarenhet och kunskap med unga "okunniga/oerfarna""
- "En erfaren kapten med många års erfarenhet på att leda förband och personal borde få räkna med sin utbildning mot akademiska poäng"
- "Jag har dokument som säger att jag är utnämnd till officer. Detta i kombination med mer än 30 år i yrket gör att det känns som att bli spottad i ansiktet"
- "Jag har min examen från min utbildning, plötsligt är den inte värd något. Jag sköter mitt jobb idag varför inte imorgon, nej då ska jag få ett specialist jobb istället"

Försämrade löneutveckling

- "Dels har jag jobbat mig till graden, varit ifrån familjen för att genomföra mina utbildningar och det kommer att ge sämre löneutveckling samt väsentligt mindre inflytande"
- "Den innebär att man avsäger sig möjligheten till löneutveckling. SO förväntas jobba länge på en befattning medan unga OF hoppar från lönestegring till lönestegring".
- "Den kommer sänka min lön"
- "Det innebär en statussänkning eller med andra ord" degradering och på sikt en sämre löneutveckling.
- "Det skapar ett A och B lag i syfte att hålla nere lönerna".

Konsekvenser av tr e b e f ä l s s y s t e m e t

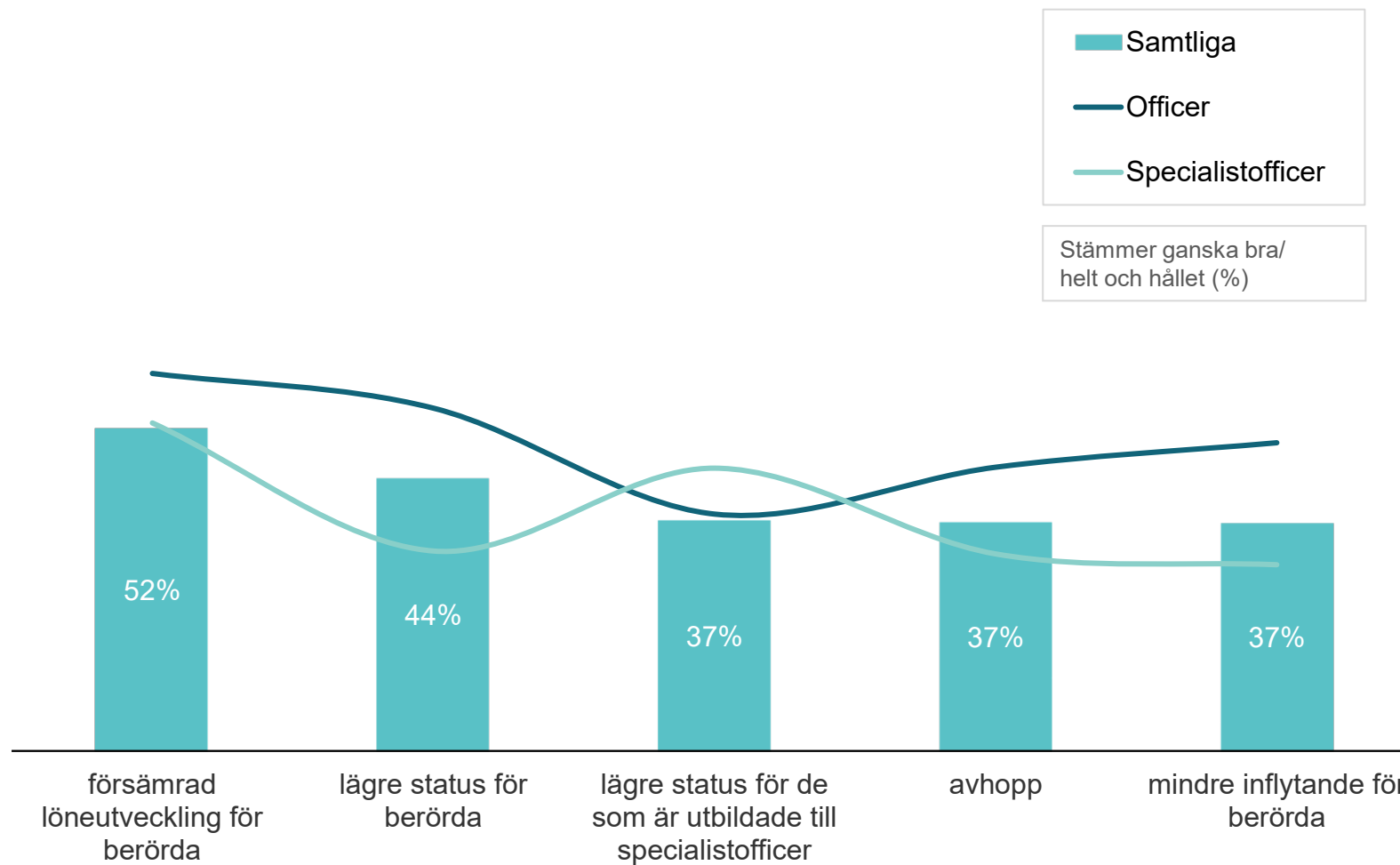
Negativa konsekvenser

Trefälssystemets negativa påverkan

Hälften tror att trefälssystemet riskerar att leda till försämrad löneutveckling. Knappt hälften uppfattar att det leder till lägre status för berörda, och en dryg tredjedel tror det leder till lägre status bland specialistofficerare. Lika många tror på avhopp och mindre inflytande för berörda. Bortsett från lägre status för specialistofficerare är det officerare som tror mest på de olika negativa effekterna.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

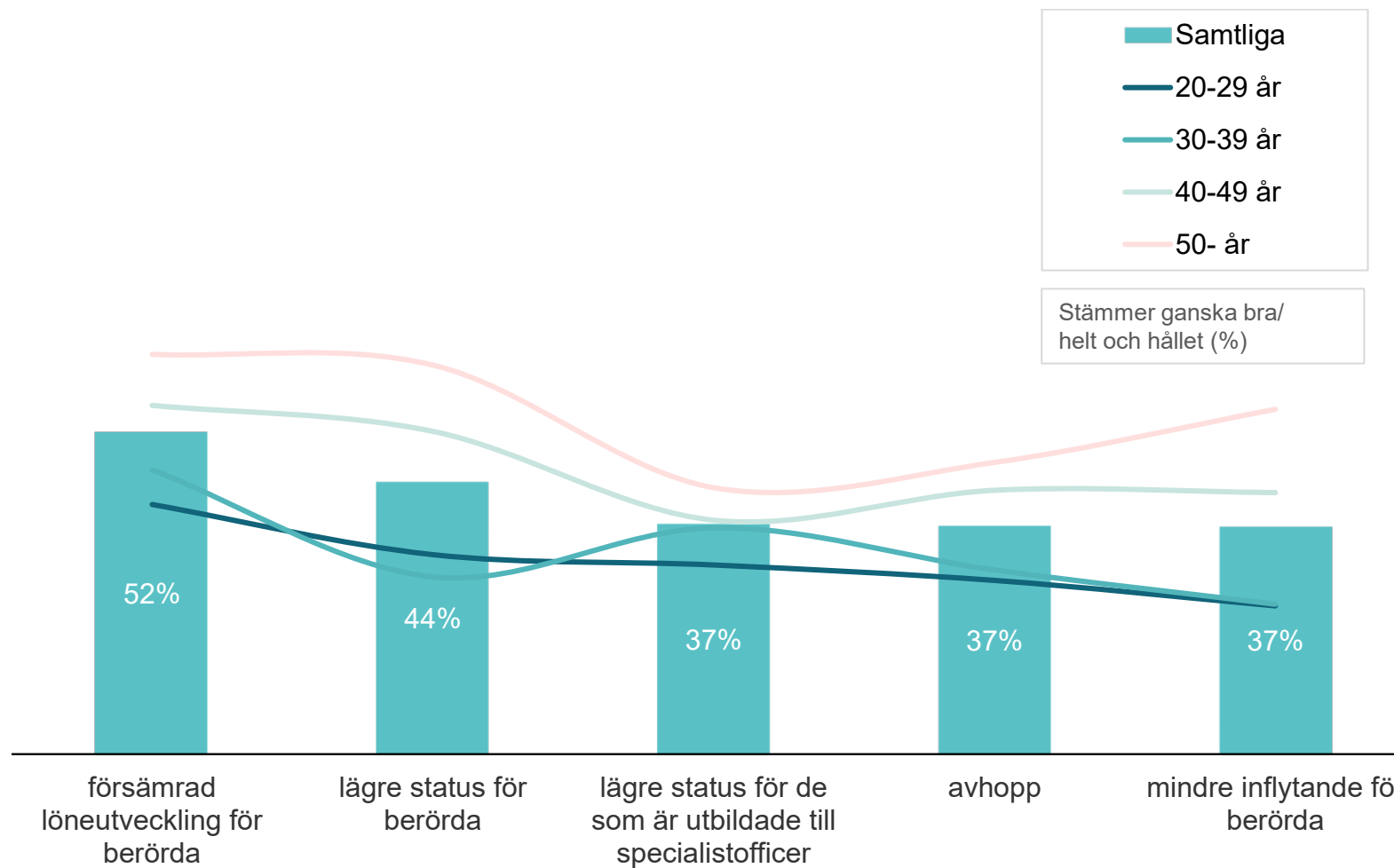

Trefälssystemets negativa påverkan

Äldre medlemmar tror i avsevärt större utsträckning än yngre på de i olika negativa effekterna av trefälssystemet.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

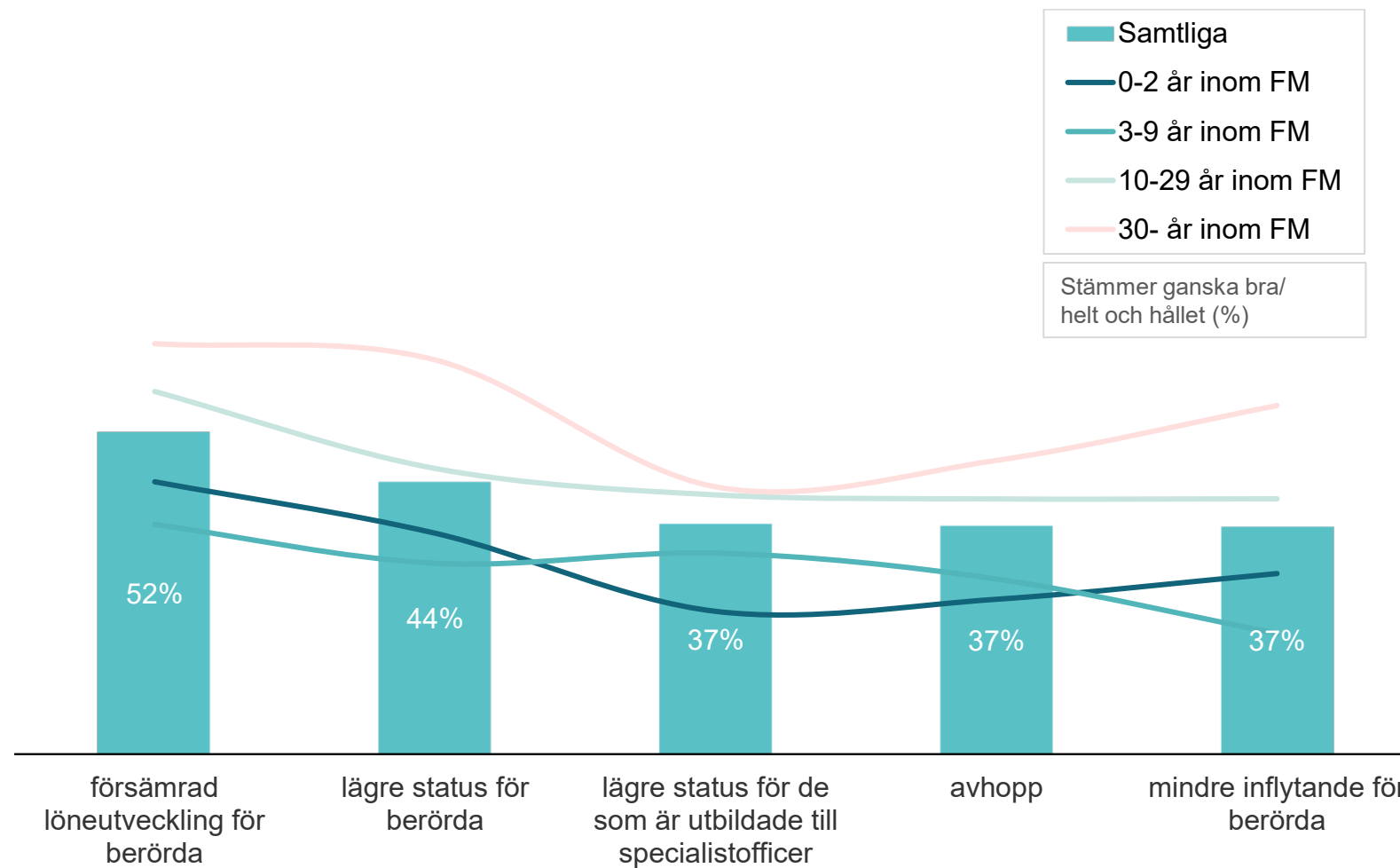

Trefälssystemets negativa påverkan

De med lång tid inom Försvarsmakten tror mest på de negativa effekterna av trefälssystemet.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

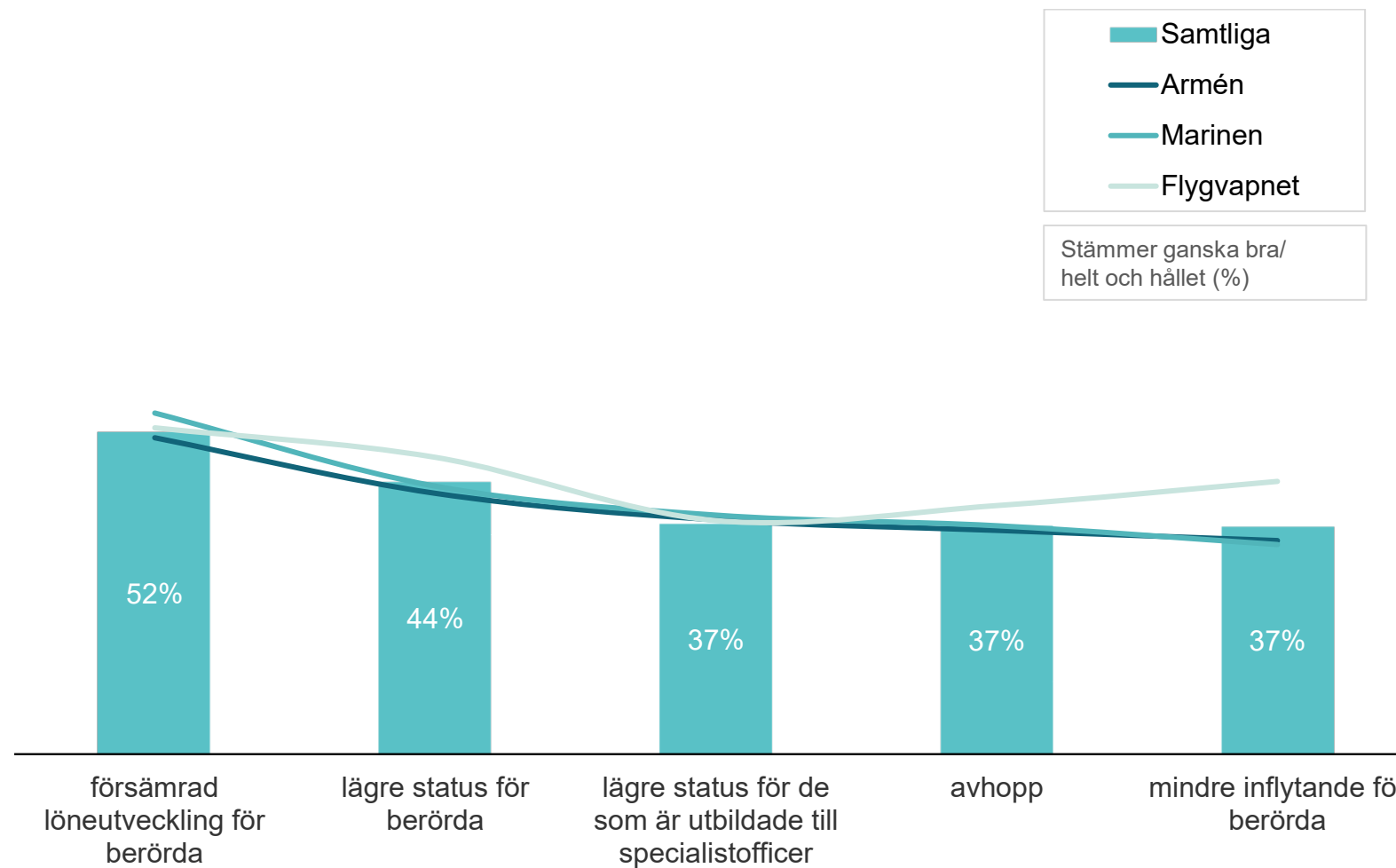

Trefälssystemets negativa påverkan

Skillnaderna är små mellan de olika vapenslagen när det gäller uppfattning om negativa effekter av trefälssystemet.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

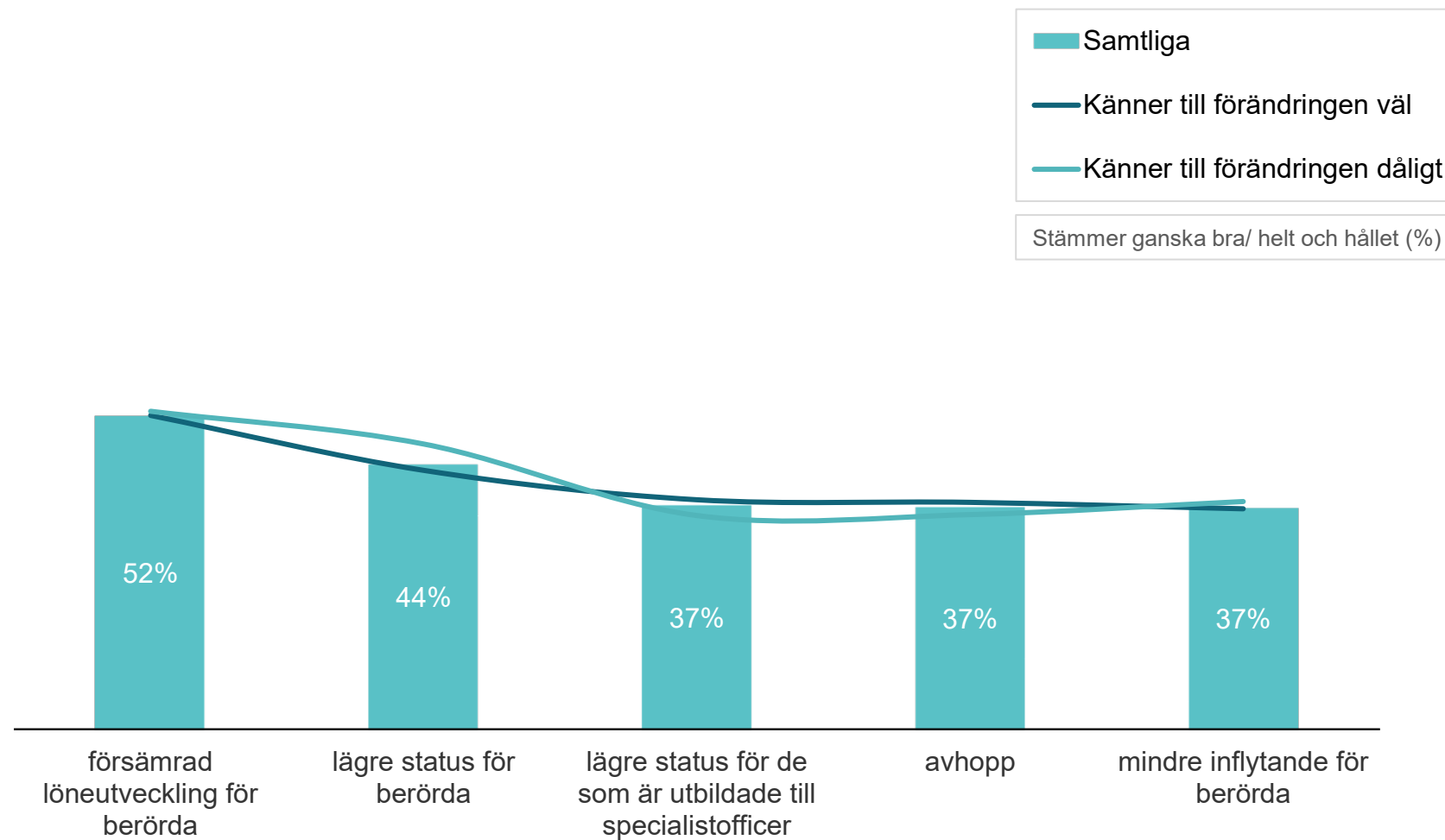

Trefälssystemets negativa påverkan

Den kännedom man säger sig ha haft om trefälssystemet förefaller inte göra någon skillnad i förväntningar på negativa effekter.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

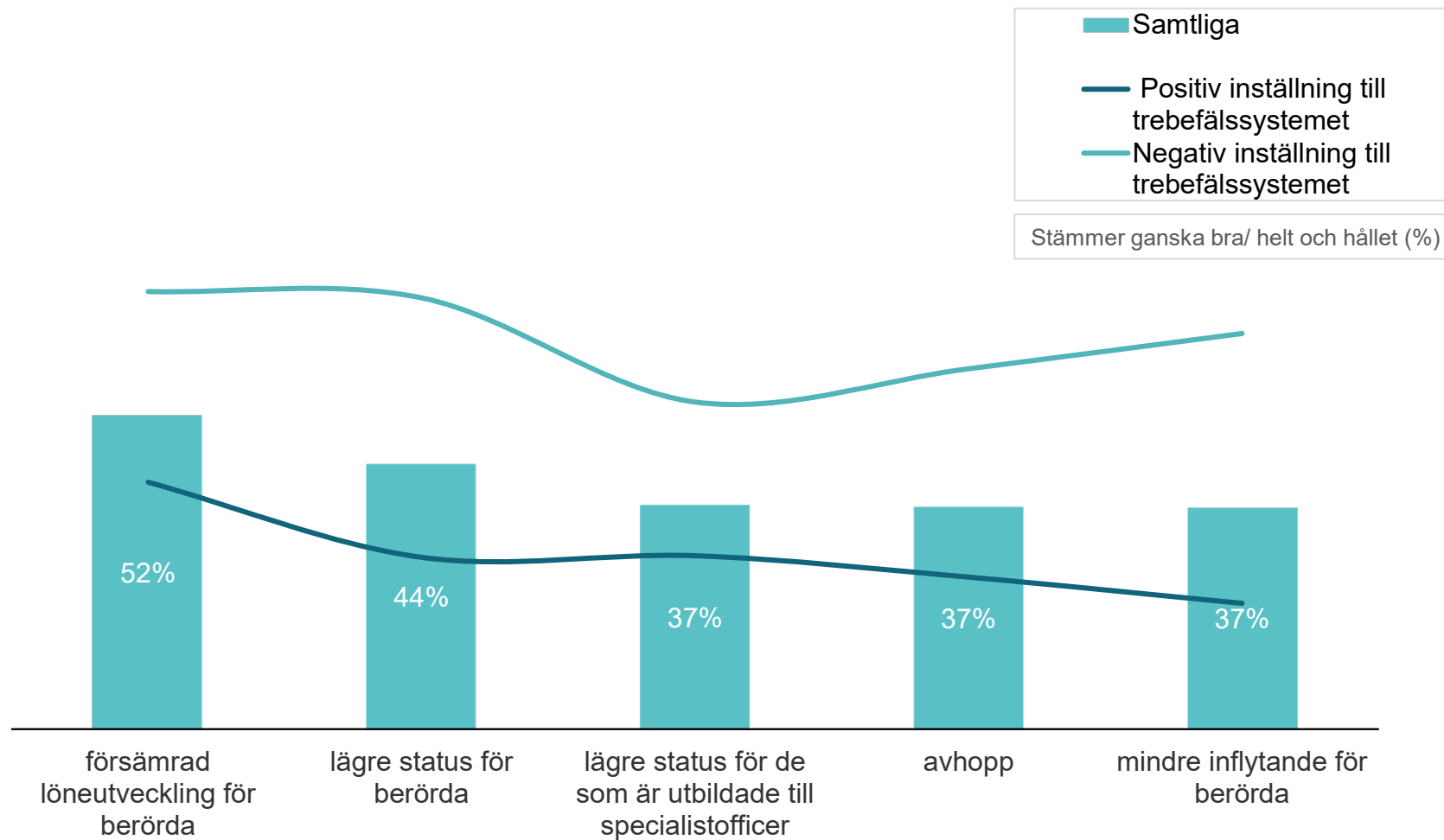

Trefälssystemets negativa påverkan

Bland de som är negativa till trefälssystemet förväntas att alla negativa effekter får större genomslagskraft.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

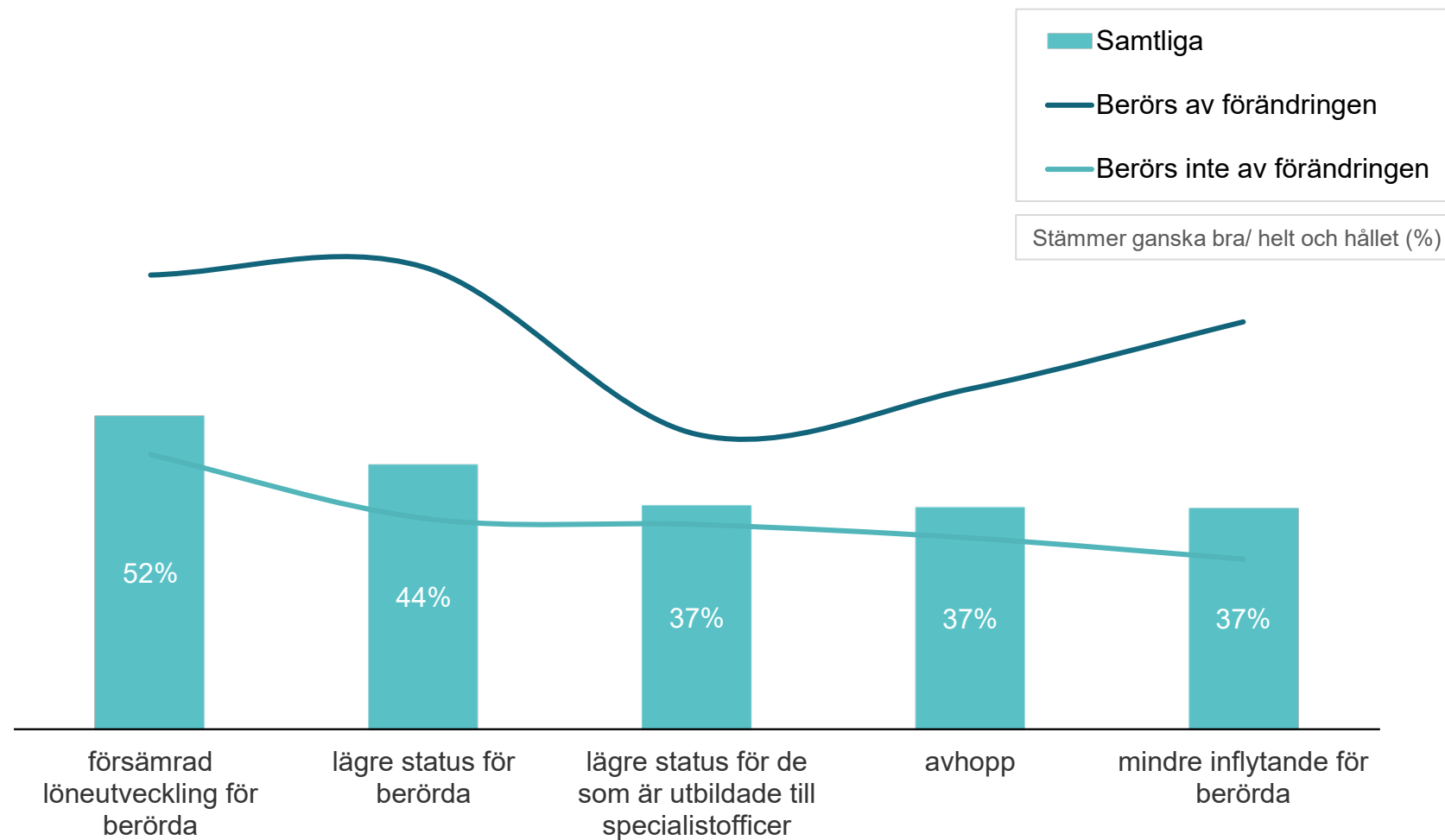

Trefälssystemets negativa påverkan

De som tror att de kommer beröras av trefälssystemet tror genomgående mer på de negativa effekterna av förändringen.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

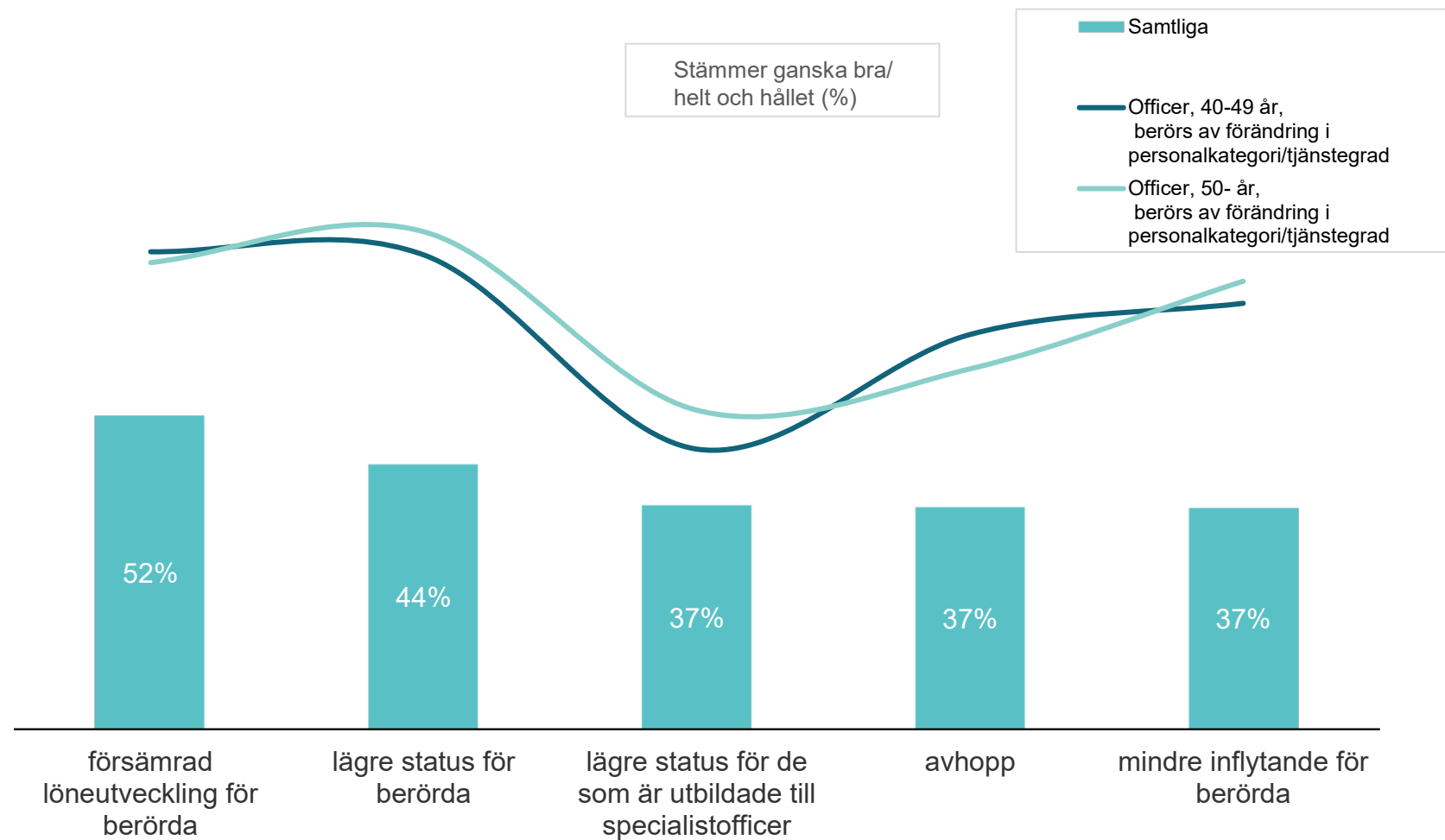

Trefälssystemets negativa påverkan

Likartad negativ inställning oberoende av ålder.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

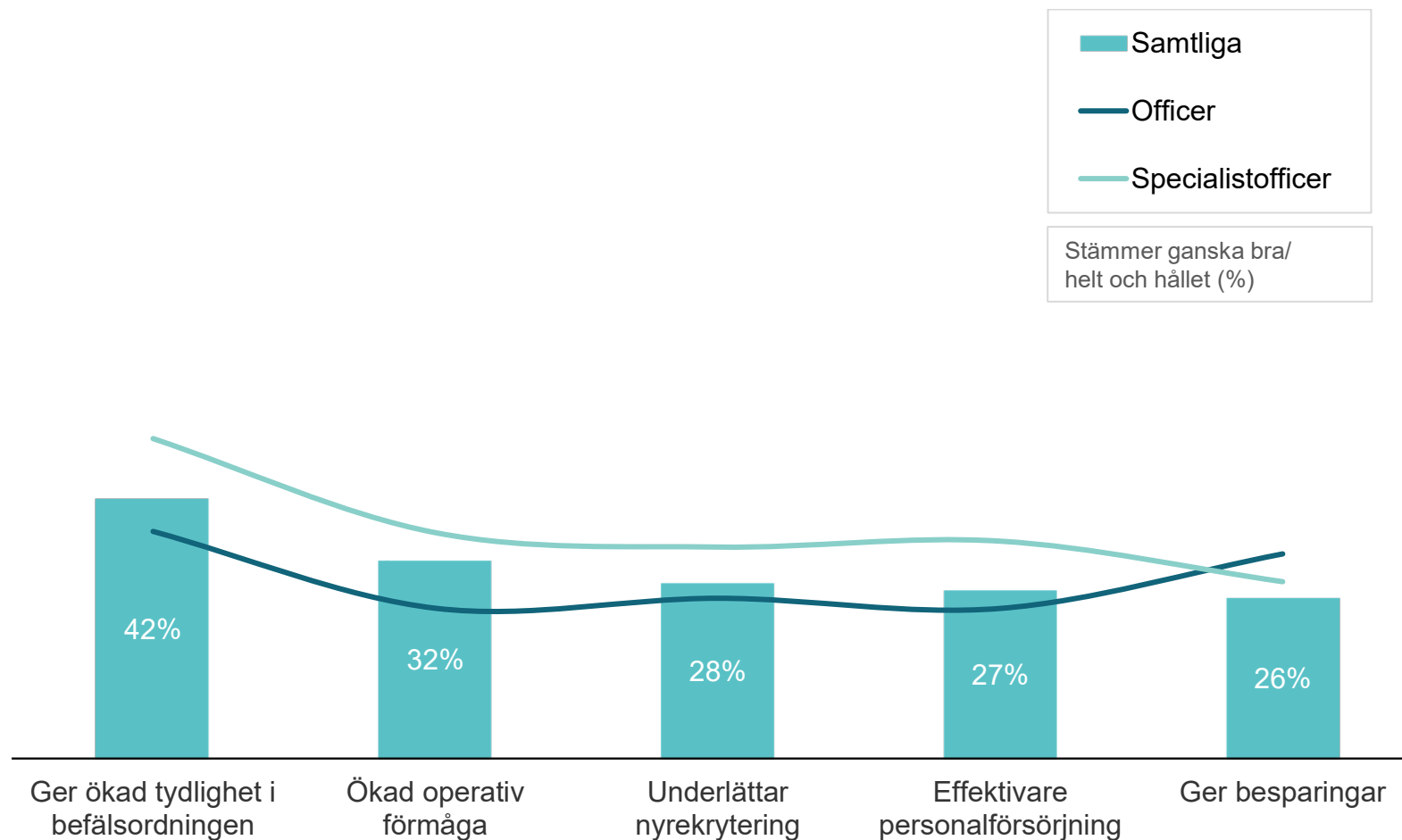
Positiva konsekvenser

Trefälssystemets positiva påverkan

Specialistofficerare tror, med skillnad för besparingar, mer på de positiva effekterna av trefälssystemet.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trefälssystemet kommer innebära för Forsvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

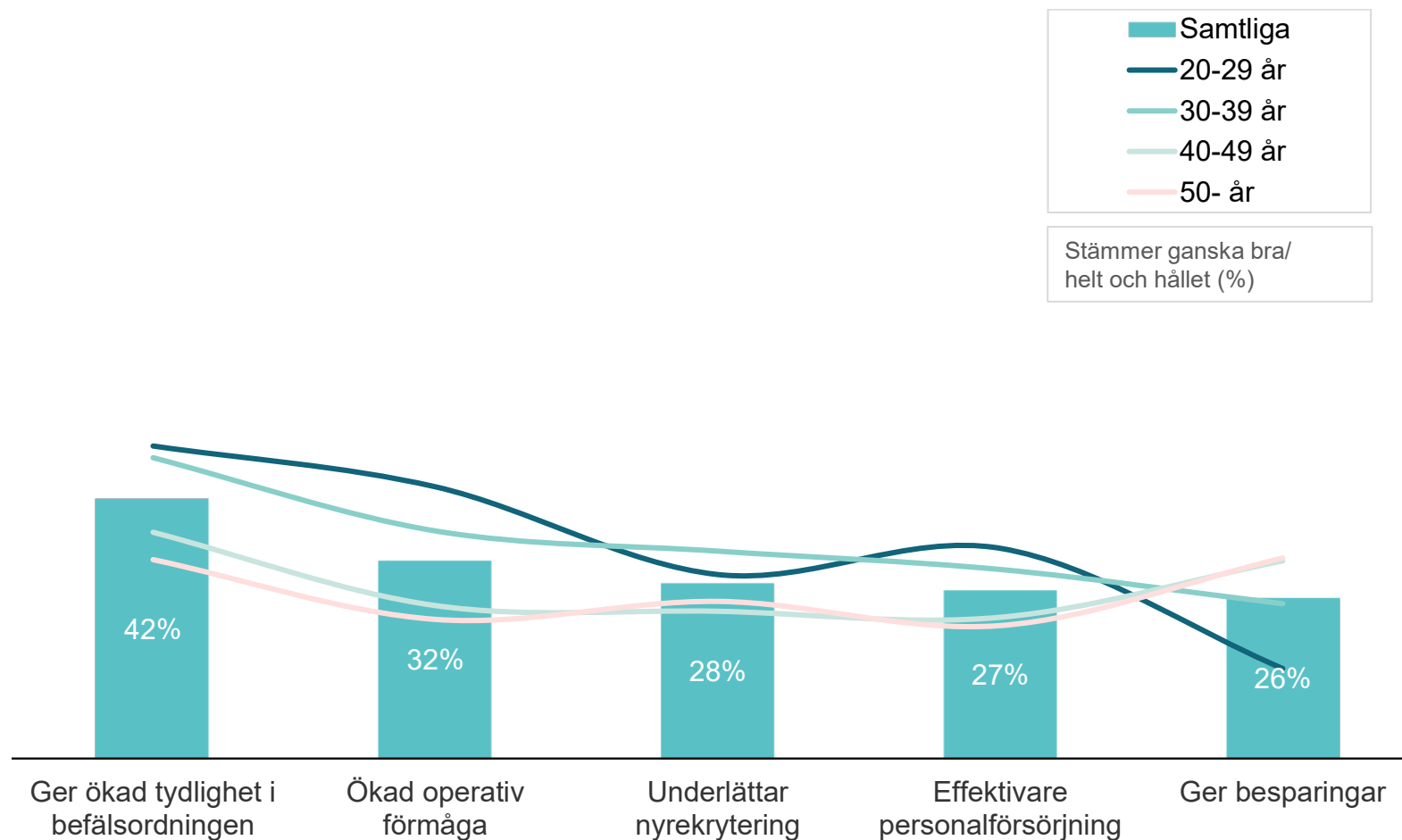

Förändringens påverkan

Yngre medlemmar tror mest på ökad tydlighet i befälsordningen och ökad operativ förmåga. De äldre tror mer än övriga på besparingar.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trebefälssystemet kommer innebära för Försvarmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

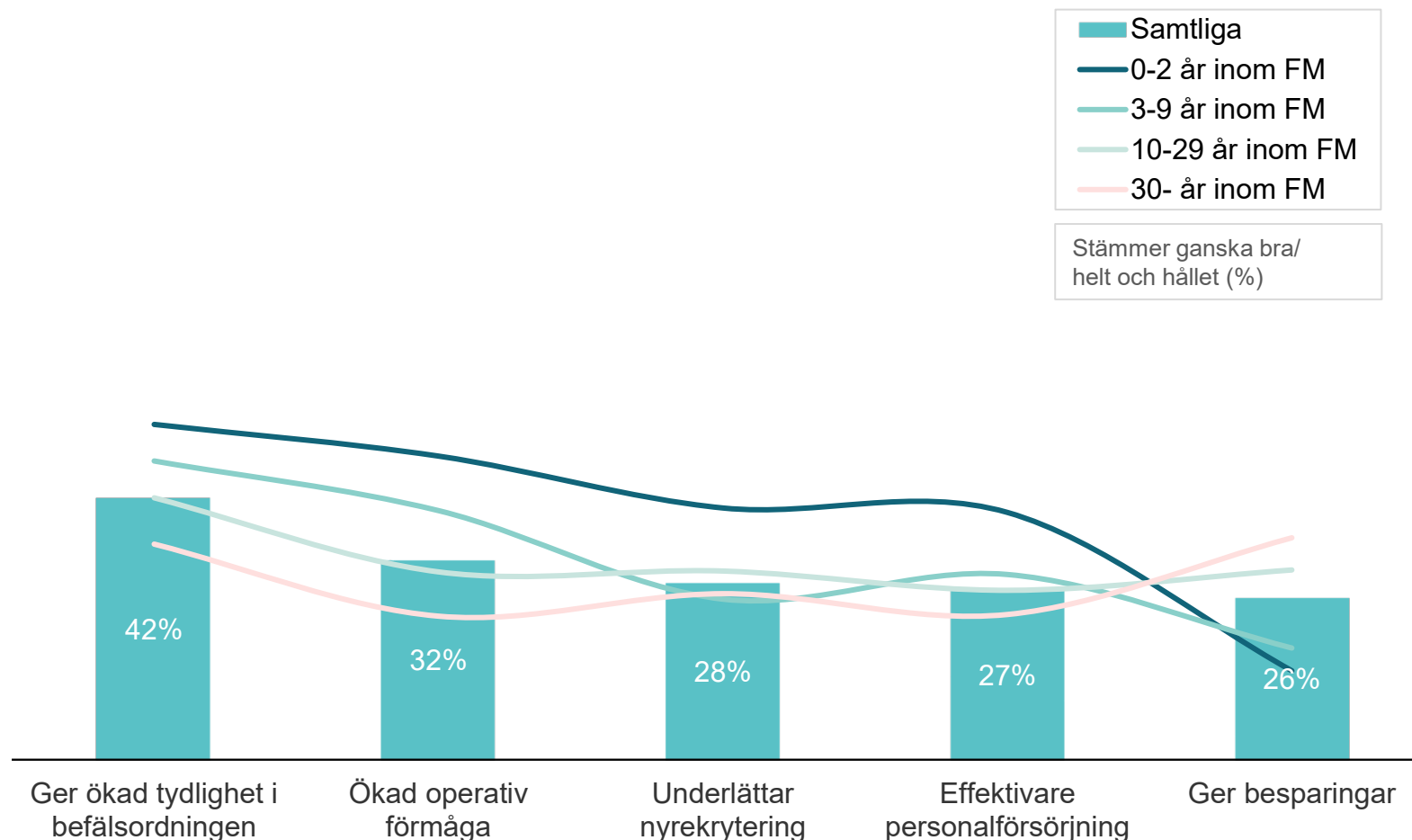

Förändringens påverkan

De som varit kort tid inom Försvarmakten tror, med undantag av besparingar, på positiva effekter av trebefälssystemet.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trebefälssystemet kommer innebära för Försvarmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

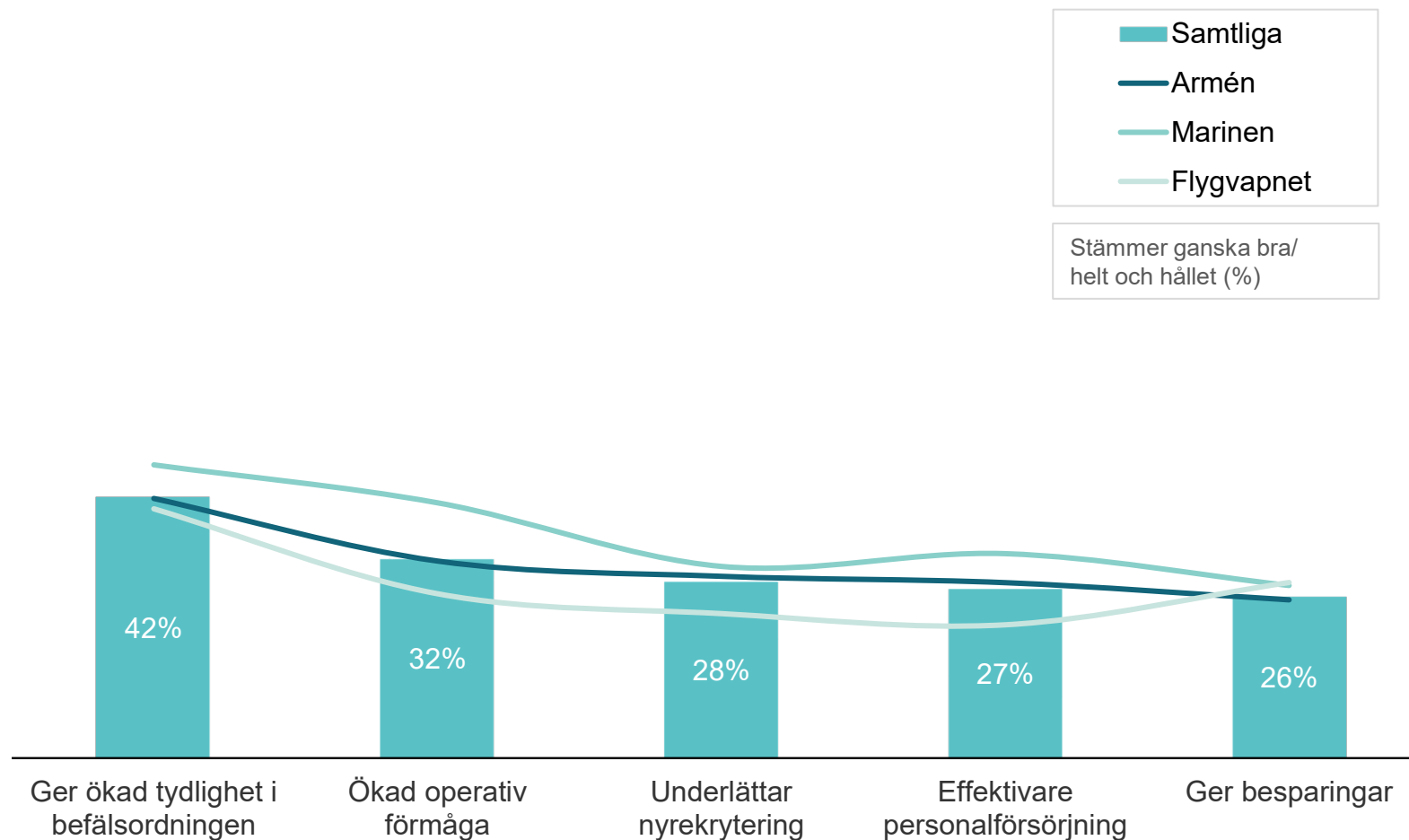

Förändringens påverkan

Inom marinen tror man något mer på de positiva effekterna av trebefälssystemet än vad kan gör inom de övriga vapenslagen.

Fråga: Hur ställer du dig till följande påståenden om förändringens påverkan? Den riskerar att leda till...

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

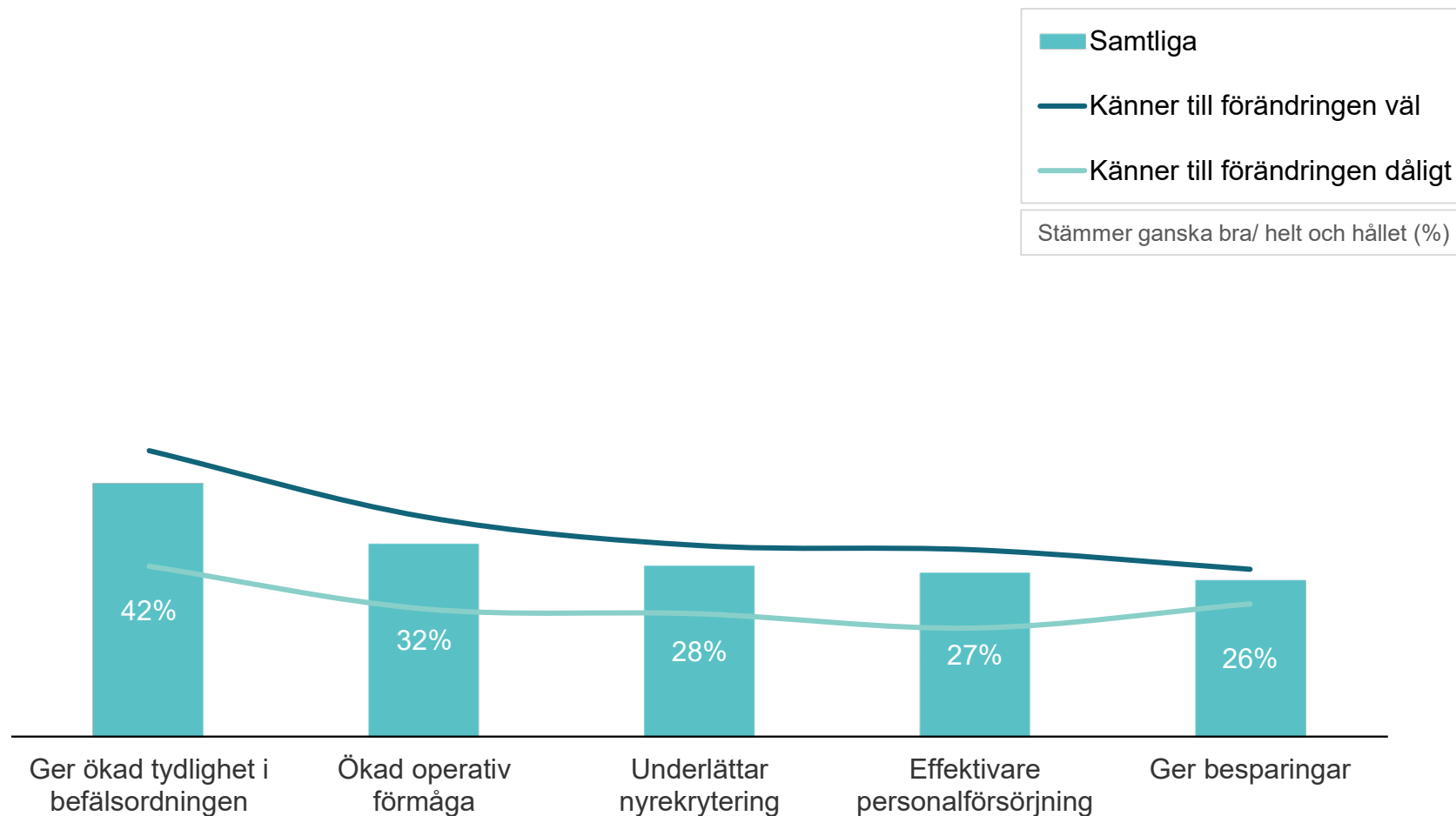

Förändringens påverkan

De som uppger sig ha god kännedom om trebefälssystemet tror genomgående mer på positiv effekter.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trebefälssystemet kommer innebära för Forsvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

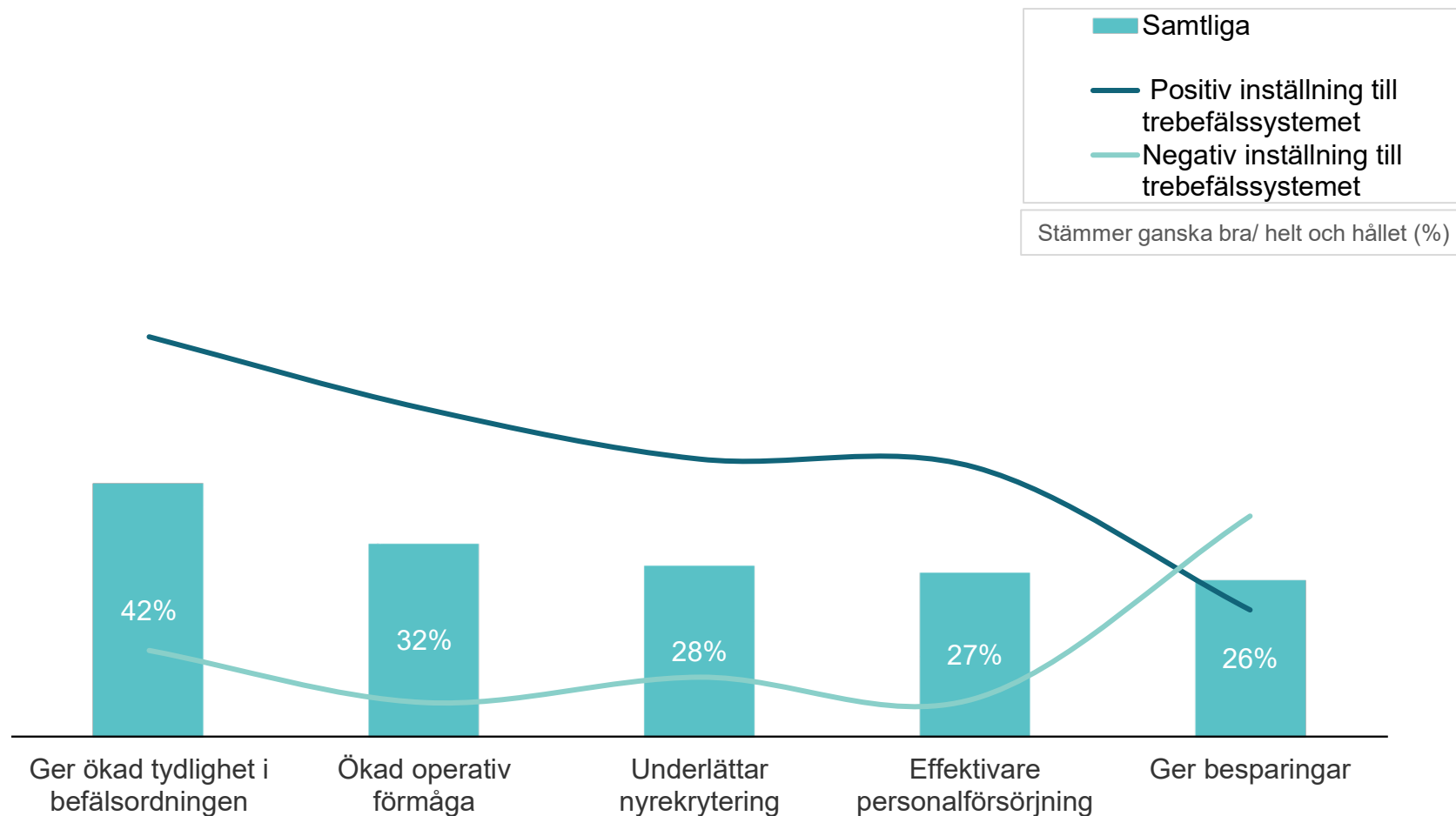

Förändringens påverkan

De med negativ inställning till trebefälssystemet tror i mycket liten utsträckning på några positiv effekter. Man tror dock mer på besparingar än de som är positiva, vilket antyder att besparingarna antas gå ut över berörda.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trebefälssystemet kommer innebära för Forsvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

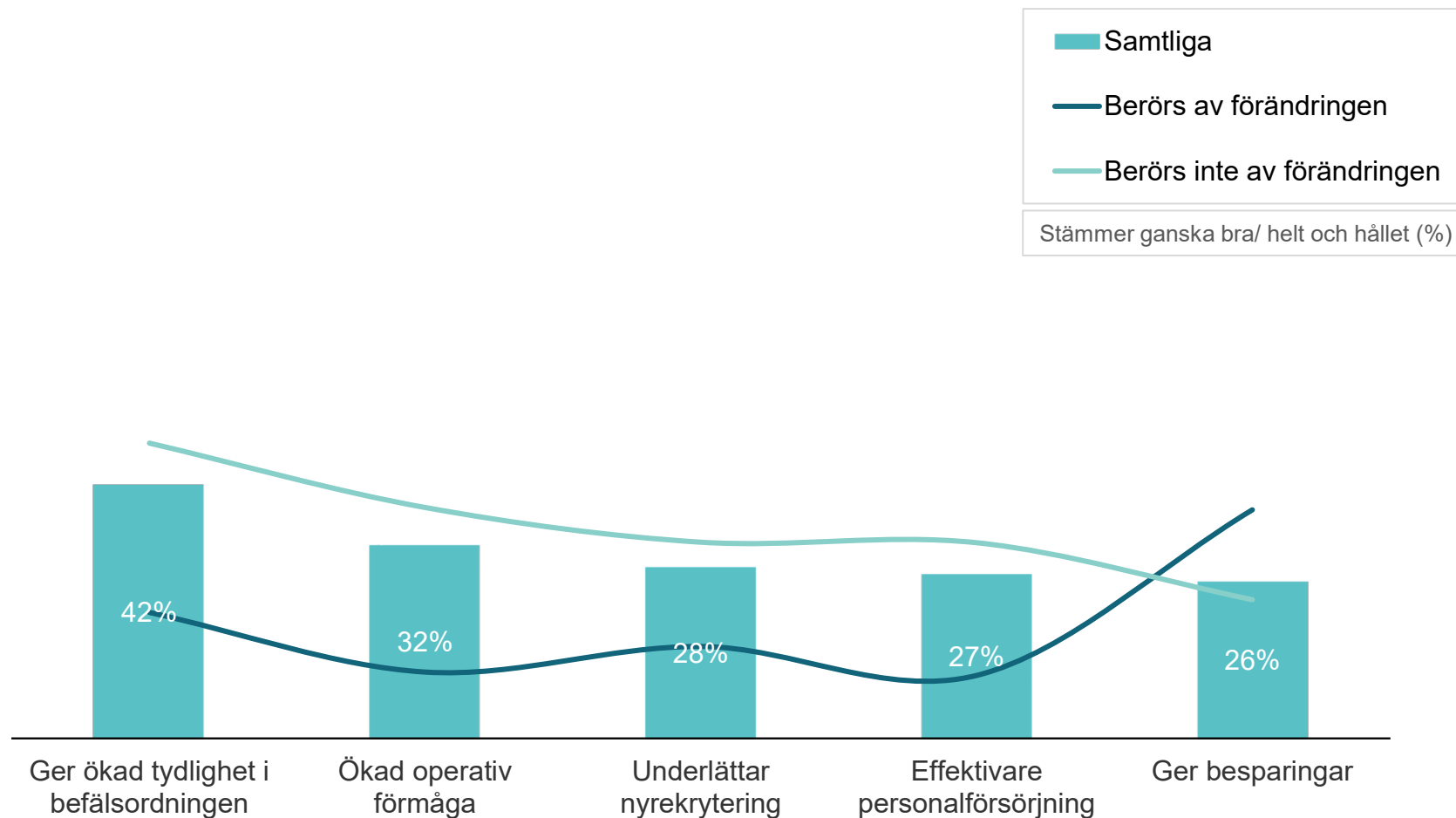

Förändringens påverkan

De som tror att de kommer att beröras av trebefälssystemet tror i mycket begränsad utsträckning på några positiva effekter.

Fråga: Vad tror du att ett slutförande av övergången till trebefälssystemet kommer innebära för Forsvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

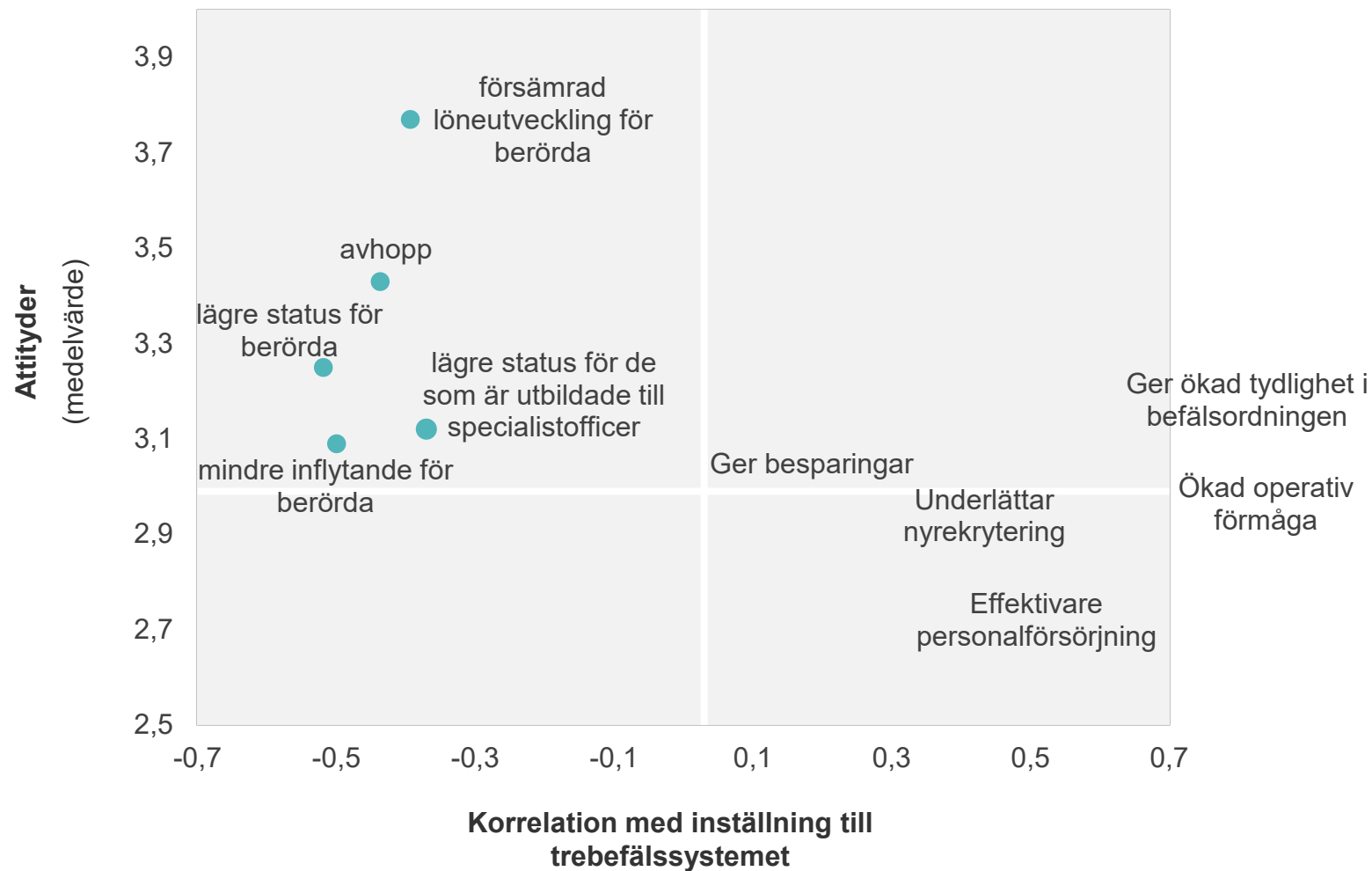
Korrelationsanals

Korrelationsanalys

Ju högre upp i diagrammet desto mer instämmer man, ju längre från noll desto starkare är korrelationen.

Korrelationerna är överlag starka, vilket kan tolkas som att alla argument för respektive emot också i stor utsträckning åtföljs av en positiv respektive negativ inställning till trebefälssystemet. Besparingsargumentet saknar korrelation till den övergripande inställningen.

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer.

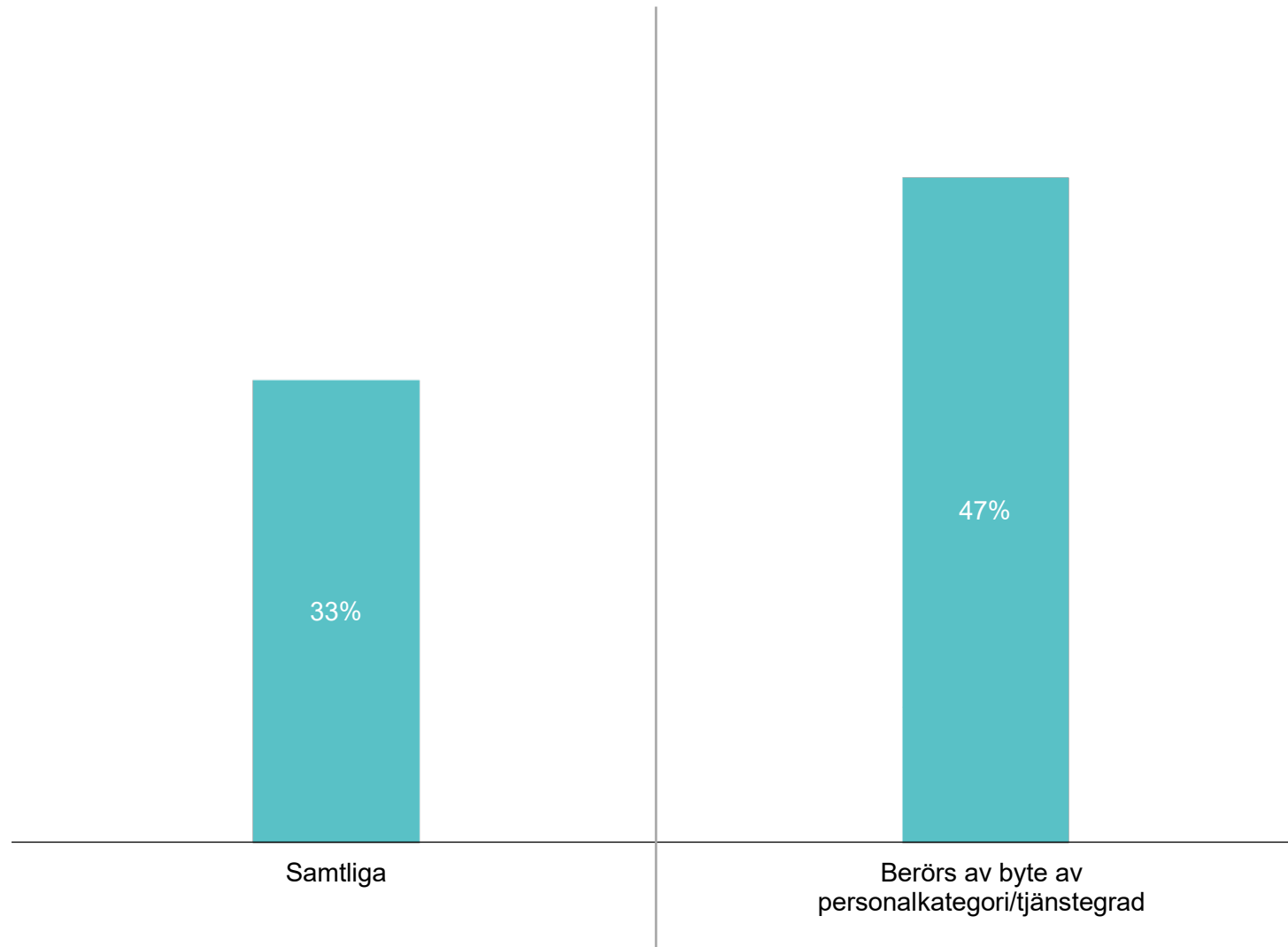
Medarbetarsamtal om trebefälssystemet

Blivit informerad vid medarbetarsamtal

En av tre har under det senaste året haft medarbetarsamtal där trebefälssystemet har berörts. Bland de som tror att de själva kommer att beröras har hälften haft ett sådant samtal.

Fråga: Har du under det senaste året haft ett medarbetarsamtal med din chef där trebefälssystemet och din fortsatta utveckling i relation till det har berörts? Svarat ja

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

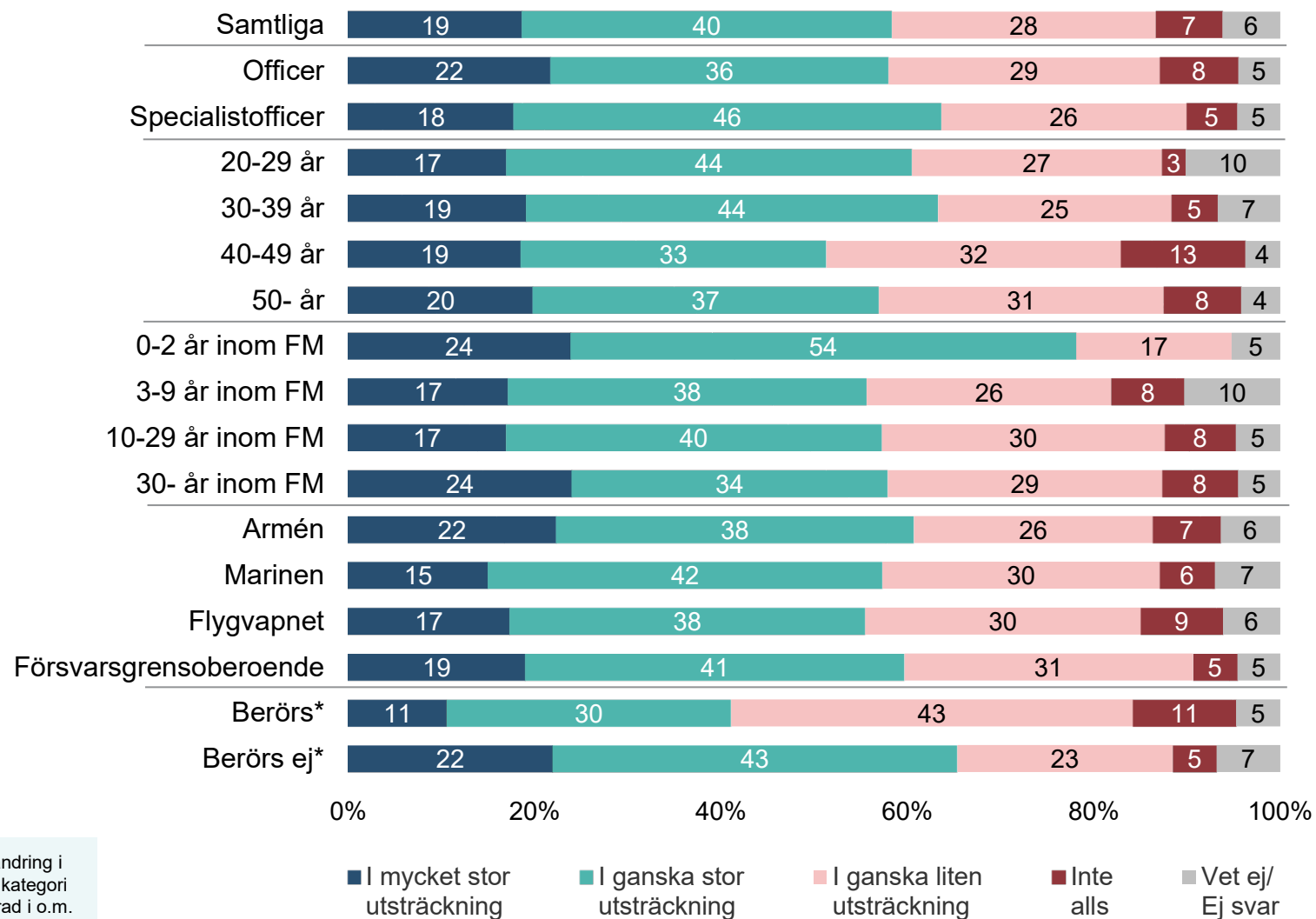

Huruvida samtalet gav svar på frågor

Av de som haft medarbetarsamtal om trebefälssystemet är det en av tre som i ganska liten utsträckning eller inte alls anser att de fått svar på sina frågor. Bland de som berörs är det en knapp majoritet som inte anser sig ha fått svar.

Fråga: I vilken utsträckning tycker du att du fick svar på dina frågor i samtalet?

Bas: Om haft samtal, 978 intervjuer

*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

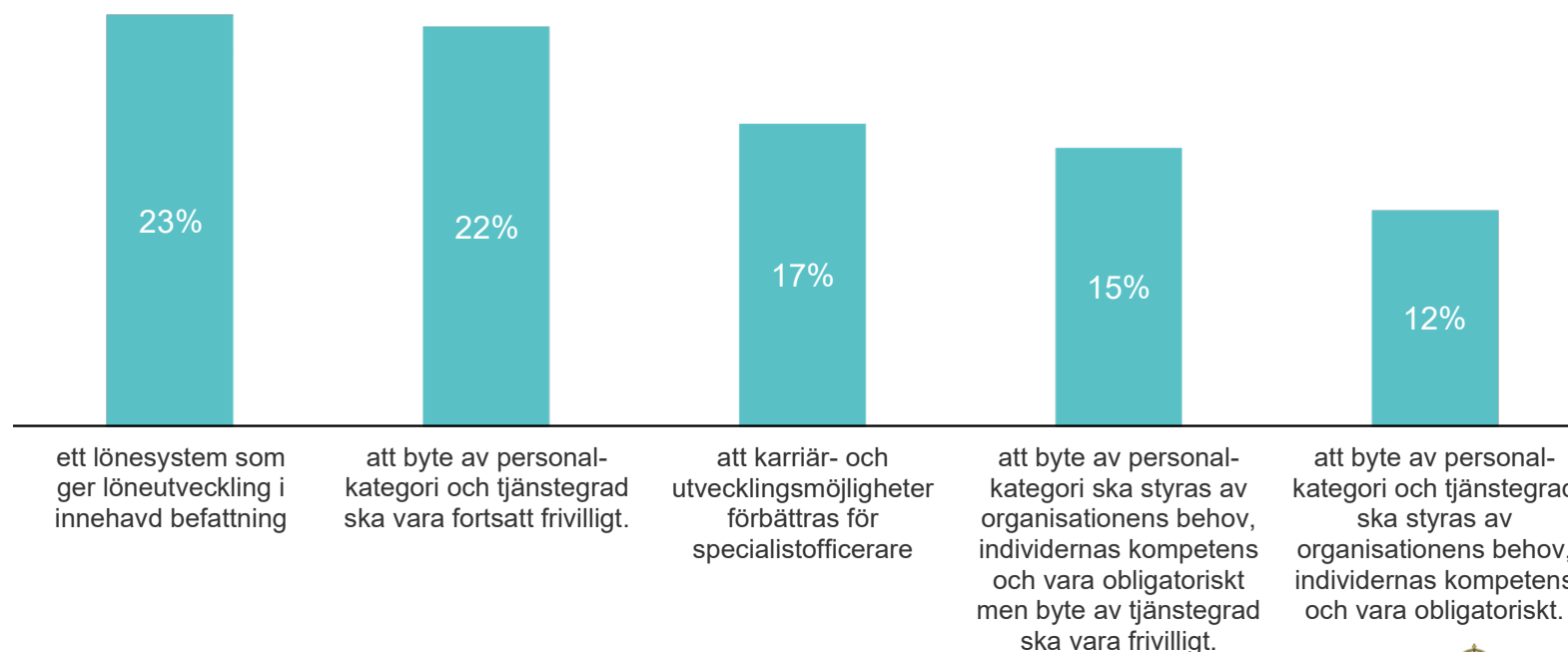
Officersförbundets utredning i frågan om trebefejlsystemet

Officersförbundets agerande med avseende på trebefälssystemet

Uppfattningarna om hur Officersförbundet borde agera, med anledning av trebefälssystemet, går isär. Drygt en av fem anser att man borde verka för ett lönesystem som ger löneutveckling på innehavd befattning. Ungefär lika många anser att man ska eftersträva frivillighet vid byte av tjänstegrad. Det är även en av sex som anser att man ska verka för förbättrade karriär- och utvecklingsmöjligheter för specialistofficerare.

Fråga: Vad är din uppfattning om hur Officersförbundet borde agera med avseende på trebefälssystemet? Verka för...

demoskop
Bas: Samtliga 2862 intervjuer

Trefälssystemets positiva påverkan

Officerarna anser främst officersförbundet ska verka för att byte av personalkategori ska vara frivilligt. Den uppfattningen är särskilt utbredd bland de som tror sig vara berörda och de som är negativa. Bland specialistofficerarna är istället den vanligaste uppfattningen att Officersförbundet ska verka för ett lönesystem, som ger löneutveckling i innehavd befattning.

Fråga: Vad är din uppfattning om hur Officersförbundet borde agera med avseende på trefälssystemet? *Verka för...*

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

	ett lönesystem som ger löneutveckling i innehavd befattning	att byte av personalkategori och tjänstegrad ska vara fortsatt frivilligt.	att karriär- och utvecklingsmöjligheter förbättras för specialistofficerare	att byte av personalkategori ska styras av organisationens behov, individernas kompetens och vara obligatoriskt men byte av tjänstegrad ska vara frivilligt.	att byte av personalkategori och tjänstegrad ska styras av organisationens behov, individernas kompetens och vara obligatoriskt.
Samtliga	23	22	17	15	12
Officer	15	38	6	19	13
Specialistofficer	36	6	24	8	16
20-29 år	27	7	26	15	10
30-39 år	31	11	23	12	13
40-49 år	18	31	12	16	12
50- år	15	39	7	18	12
0-2 år inom FM	21	11	27	20	10
3-9 år inom FM	31	7	28	14	12
10-29 år inom FM	25	25	14	15	13
30- år inom FM	14	43	7	18	12
Armén	25	21	19	15	9
Marinen	26	18	20	13	15
Flygvapnet	22	27	14	18	11
Känner till förändringen väl	22	22	18	15	13
Känner till förändringen dåligt	25	22	14	17	9
Positiv inställning till trefälssystemet	25	11	21	14	19
Negativ inställning till trefälssystemet	18	42	11	16	4
Berörs av förändringen	17	49	5	18	4
Berörs inte av förändringen	24	14	20	15	14

Relation till Officersförbundet

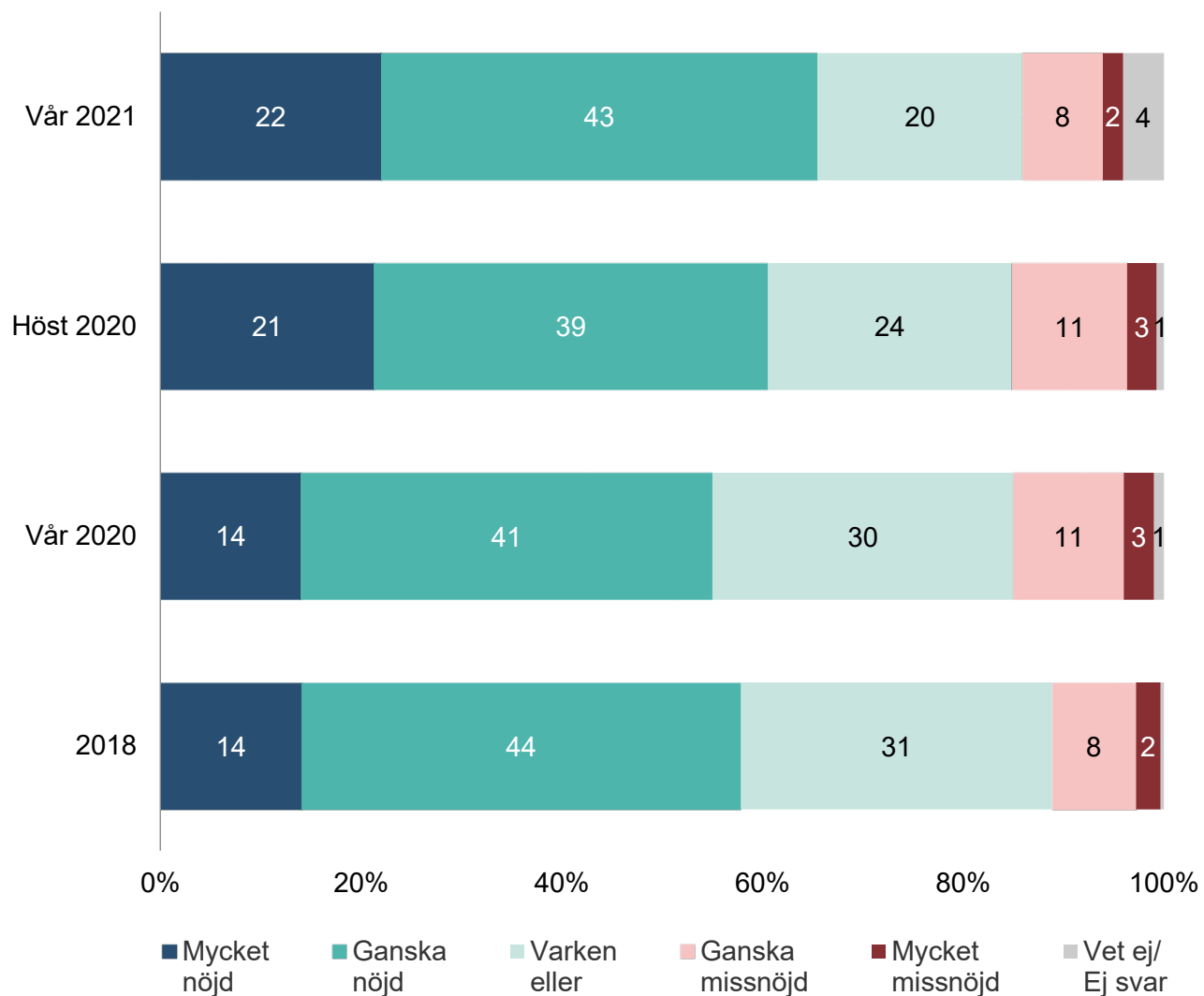
Nöjdhet med medlemskapet

Nöjdhet med medlemskap

Två av tre medlemmar i Officersförbundet är nöjda med sitt medlemskap. Det är den hittills högsta andelen, samtidigt som förre än tidigare är missnöjda.

Fråga: Totalt sett, hur nöjd är du med ditt medlemskap i Officersförbundet?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

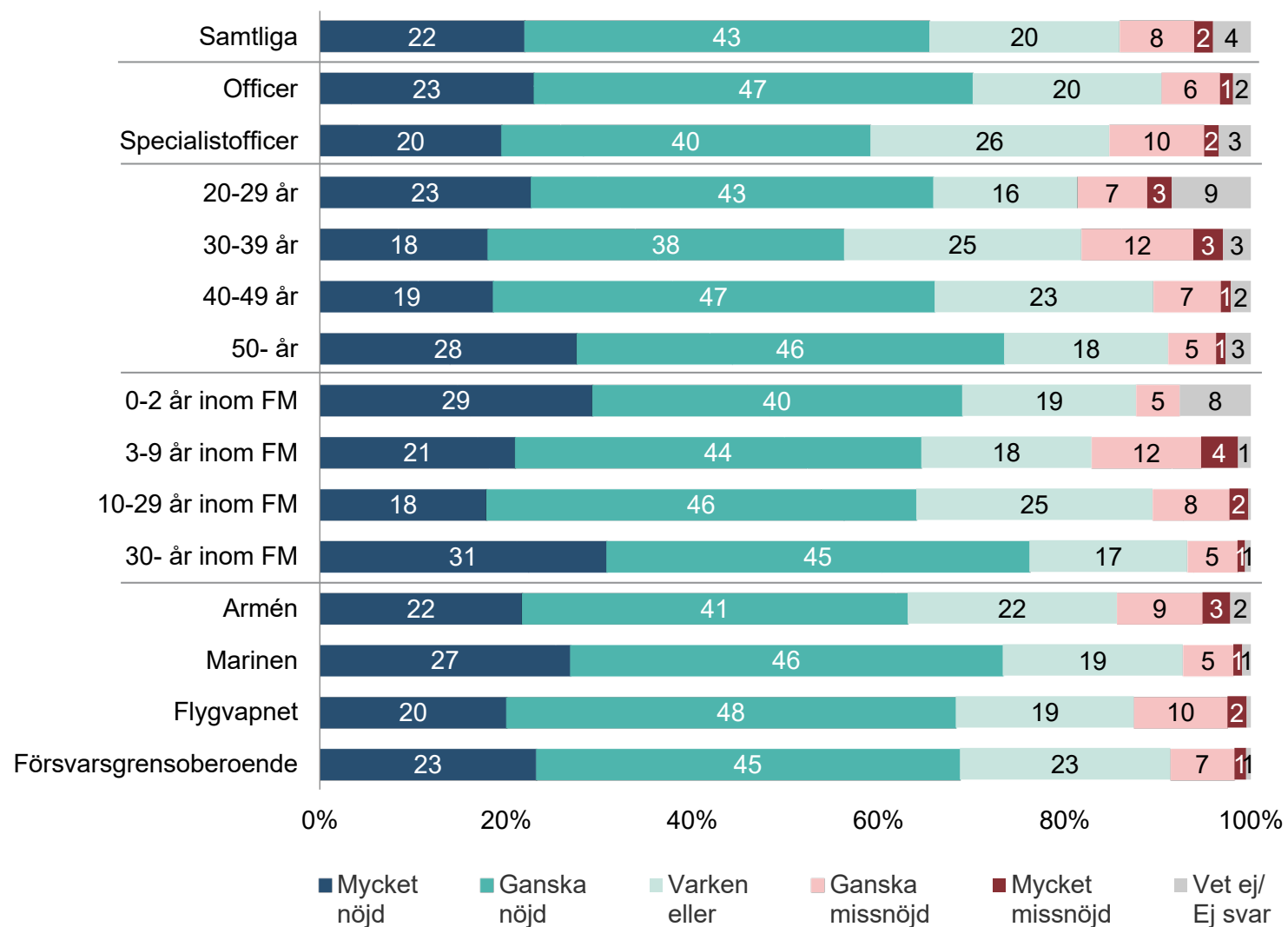

Nöjdhet med medlemskap

Mest nöjda med medlemskapet är de lite äldre medlemmarna och de som varit i Försvarsmakten under lång tid.

Fråga: Totalt sett, hur nöjd är du med ditt medlemskap i Officersförbundet?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

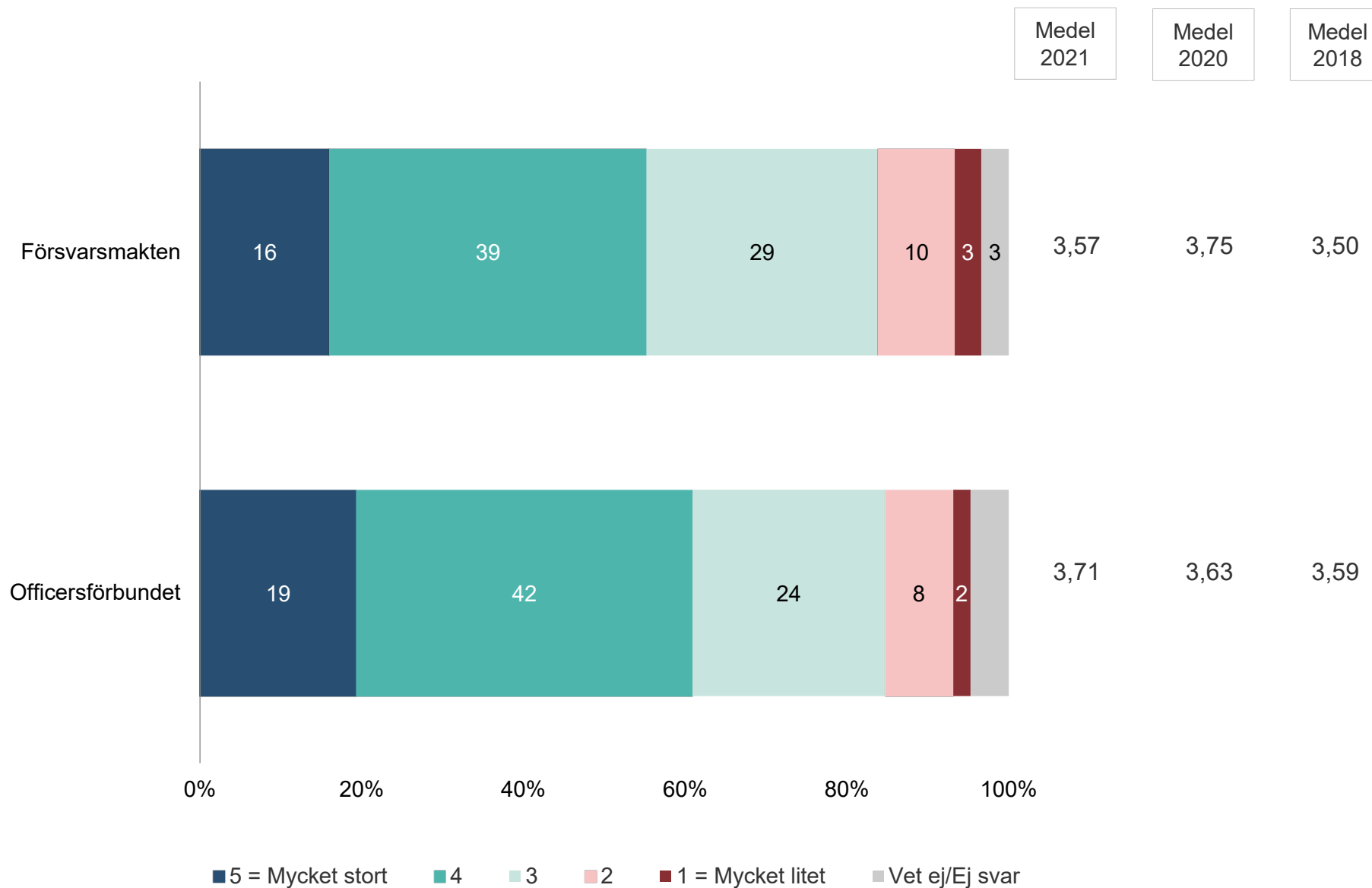
Förtroende

Förtroende för olika aktörer

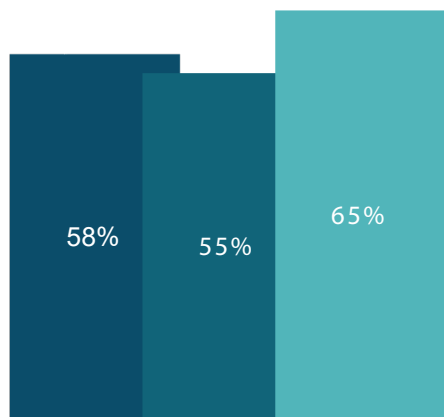
Sedan 2020 har förtroendet för Officersförbundet ökat, samtidigt som det har sjunkit för Försvarmakten. Förtroendet för Officersförbundet är nu högre än för Försvarmakten. Under 2020 rådde det omvända förhållandet.

Fråga: Vilket förtroende har du för... ?

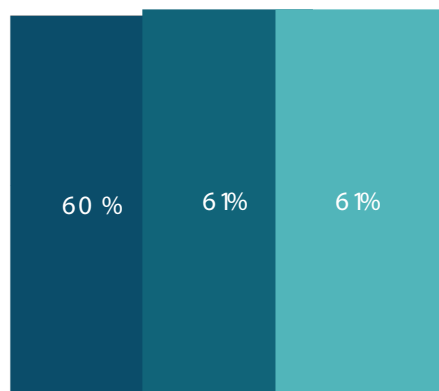
Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

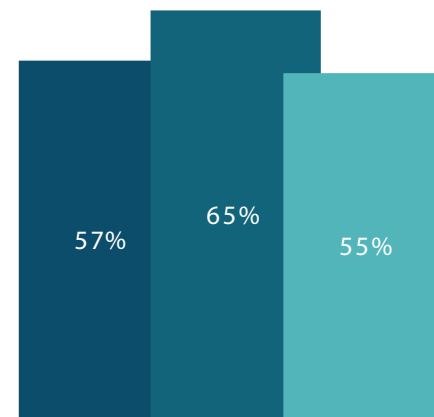
Huvudsakliga förändringar över tid 2018 - 2021

Nöjd med medlemskapet

Förtroende för Officersförbundet*

Förtroende för Försvarsmakten*

■ 2018

■ 2020

■ 2021

Förtroende för olika aktörer

Förtroendet för Försvarmakten är nu särskilt lågt bland de som tror sig beröras av trebefälssystemet.

Fråga: Vilket förtroende har du för... ?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

	Försvarmakten	Officersförbundet
Samtliga	3,6	3,7
Officer	3,6	3,8
Specialistofficer	3,6	3,6
20-29 år	3,7	3,8
30-39 år	3,5	3,5
40-49 år	3,6	3,7
50- år	3,5	3,9
0-2 år inom FM	4,0	4,2
3-9 år inom FM	3,5	3,6
10-29 år inom FM	3,5	3,6
30- år inom FM	3,6	3,9
Armén	3,5	3,6
Marinen	3,7	3,8
Flygvapnet	3,5	3,7
Positiv inställning till trebefälssystemet	3,8	3,8
Negativ inställning till trebefälssystemet	3,2	3,7
Berörs av förändringen	3,3	3,8
Berörs inte av förändringen	3,7	3,7

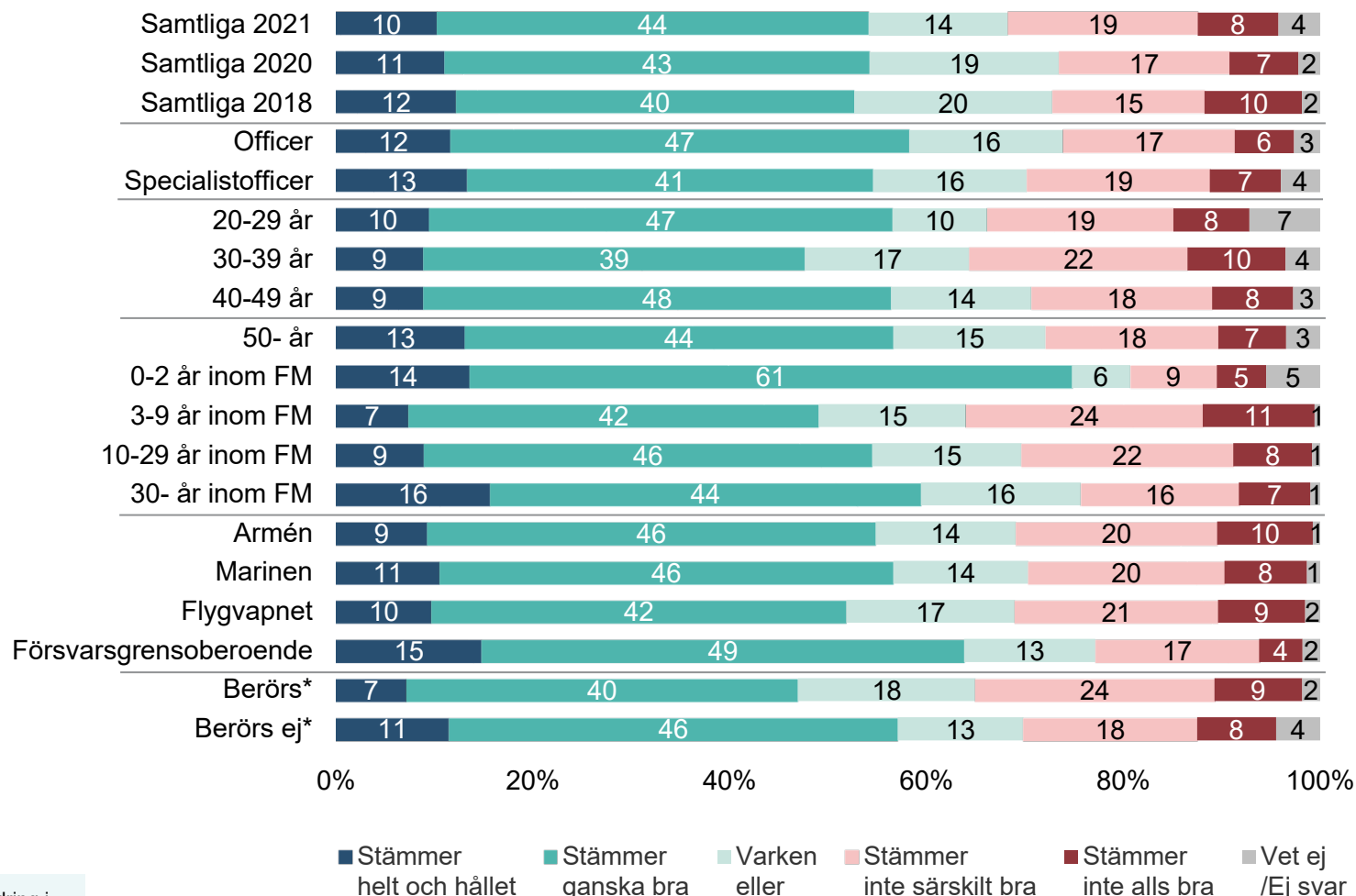
Synen på sin arbetsituation

Medarbetarnas situation inom Försvarmakten

En knapp majoritet upplever att de kan påverka och forma sin yrkesutveckling. Det är i paritet med tidigare mätningar. Andelen är något lägre bland de som berörs av trebefälssystemet.

Fråga: Hur väl stämmer följande påståenden om din situation inom Försvarmakten? *Jag upplever att jag kan påverka och forma min yrkesutveckling*

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

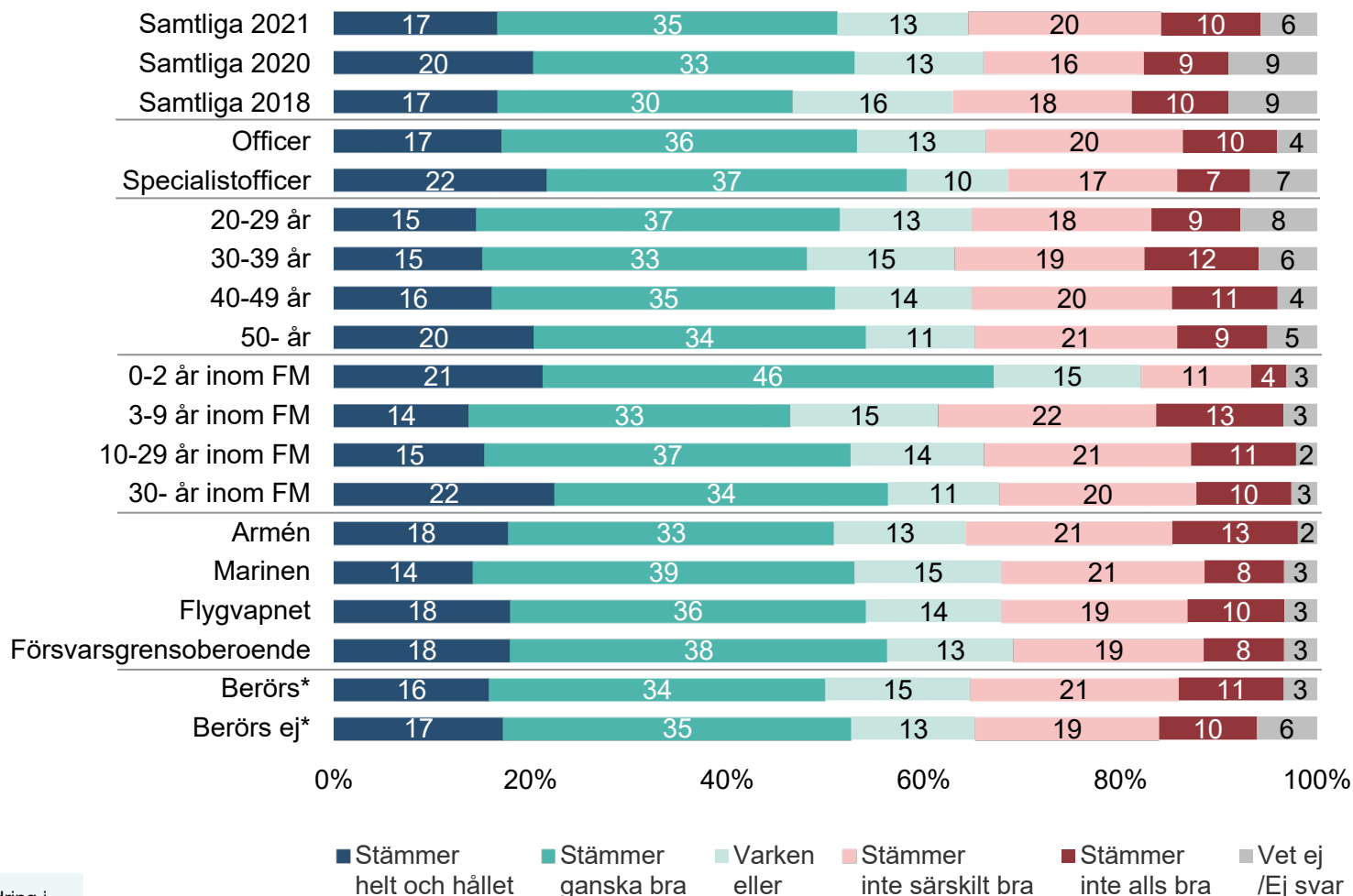
*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Medarbetarnas situation inom Försvarmakten

Tre av tio upplever at de inte kan uttrycka sin åsikter om Försvarmakten. Motsvarande andel gäller de som berörs av trebefälssystemet.

Fråga: Hur väl stämmer följande påståenden om din situation inom Försvarmakten? *Jag kan fritt uttrycka åsikter om Försvarmakten utan att riskera att påverka min karriär negativt*

Bas: Samtliga, 2 862 intervjuer

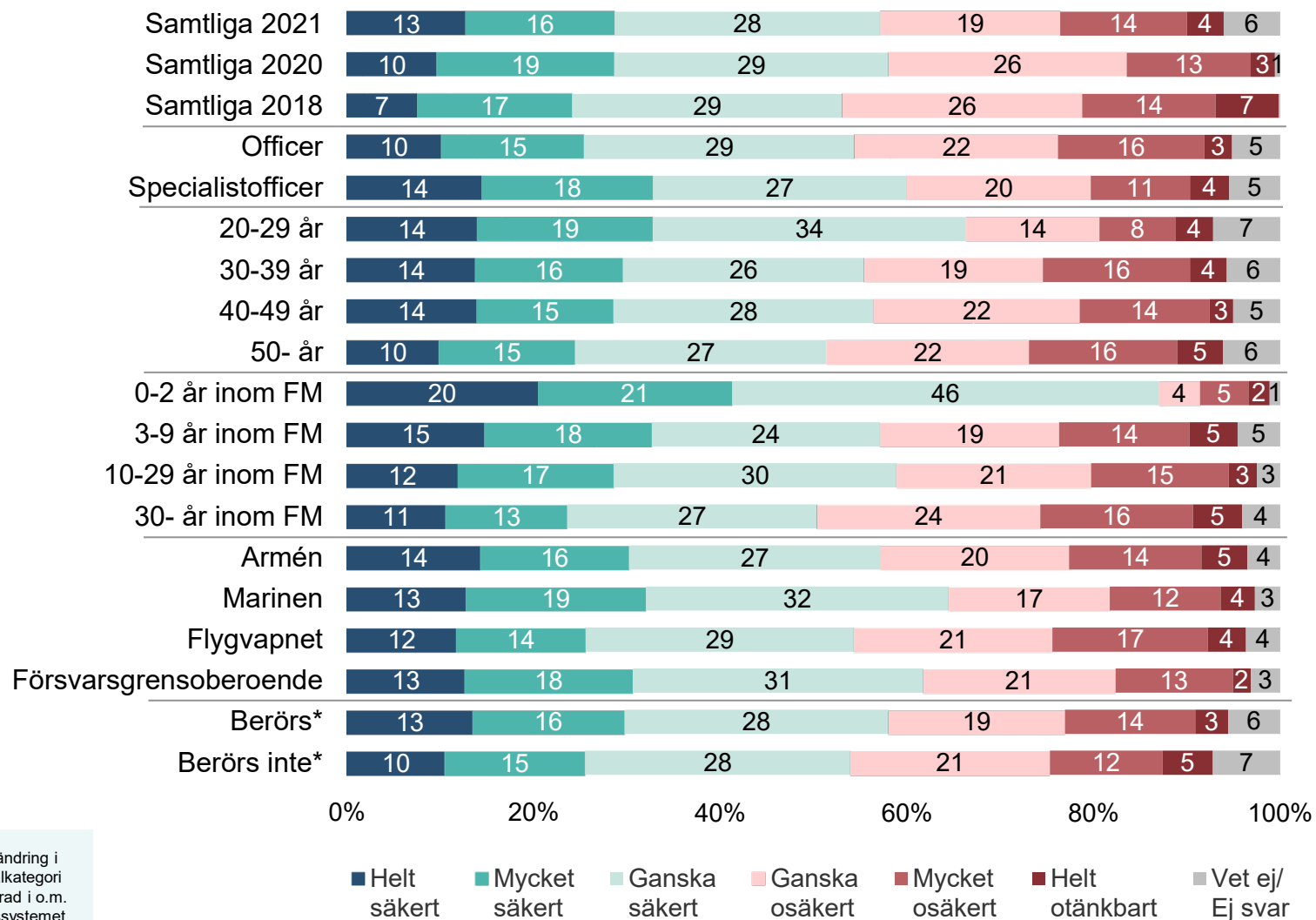
*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Yrkesval idag

En knapp majoritet tror att de skulle välja det nuvarande yrket om de skulle välja idag. De som berörs av trebefälssystemet är inte mindre benägna att göra samma val igen.

Fråga: Hur troligt är det att du skulle välja ditt nuvarande yrke om du stod inför ett yrkesval idag?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

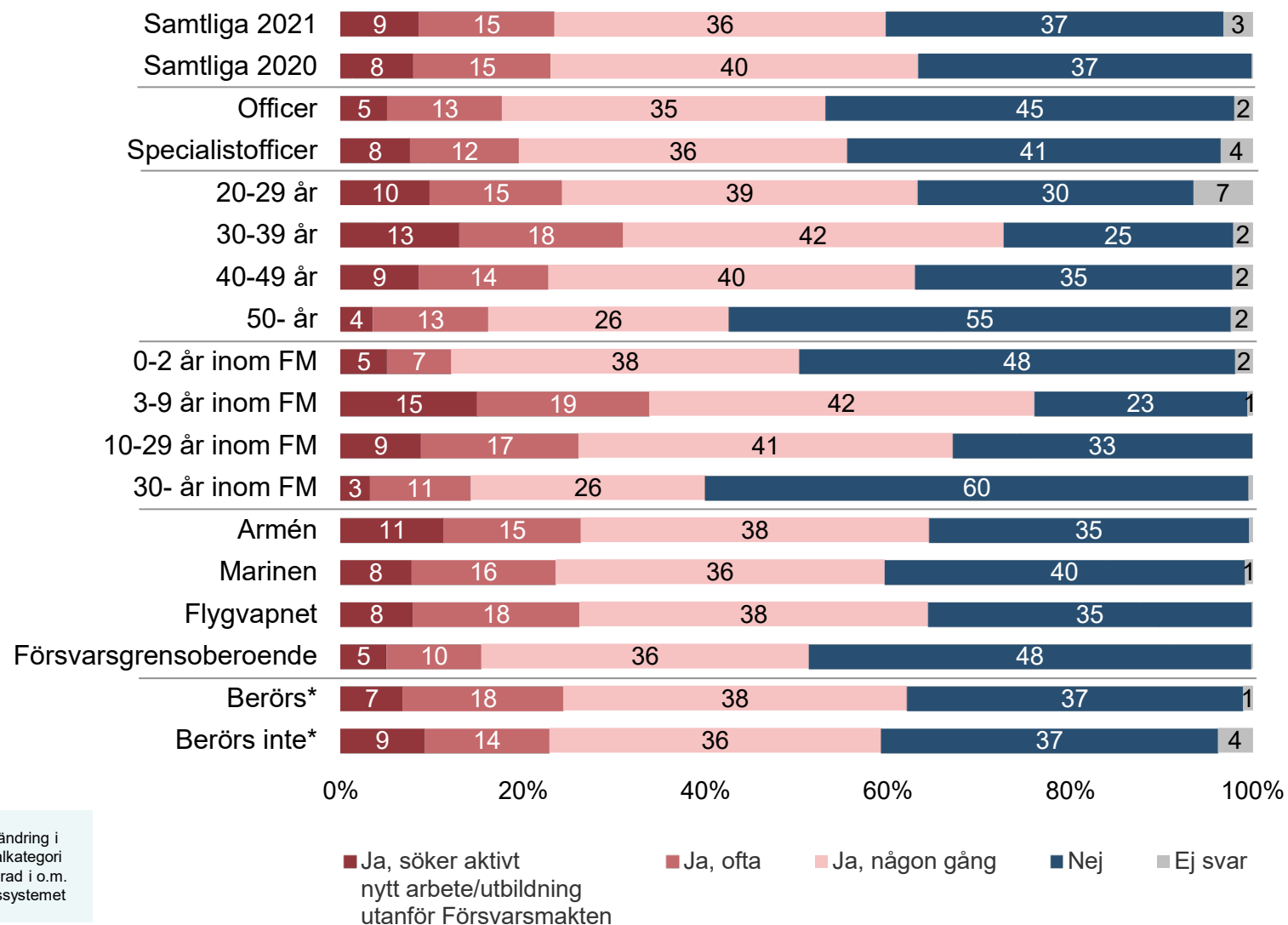
*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Funderat på att sluta

Sex av tio har åtminstone någon gång funderat på att sluta sin anställning inom Försvarsmakten. Andelen är högst i åldern 30-39 år. Skillnaden mellan de som berörs av trebefälssystemet och övriga är små.

Fråga: Har du under det senaste året funderat på att avsluta din anställning inom Försvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

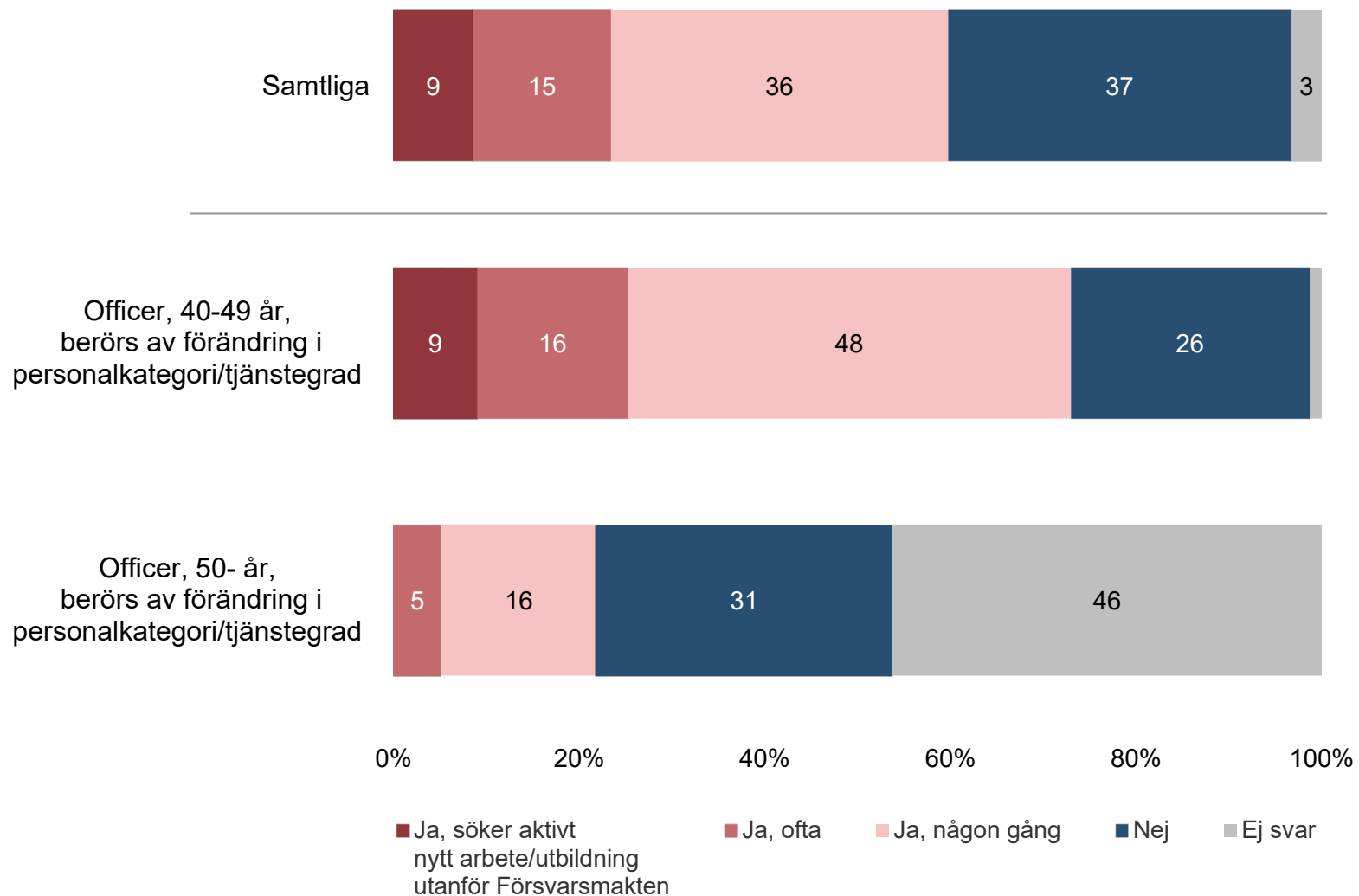
*Av förändring i personalkategori /tjänstegrad i o.m. trebefälssystemet

Funderat på att sluta

Yngre officerare har i störst utsträckning funderat på att sluta.

Fråga: Har du under det senaste året funderat på att avsluta din anställning inom Försvarsmakten?

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

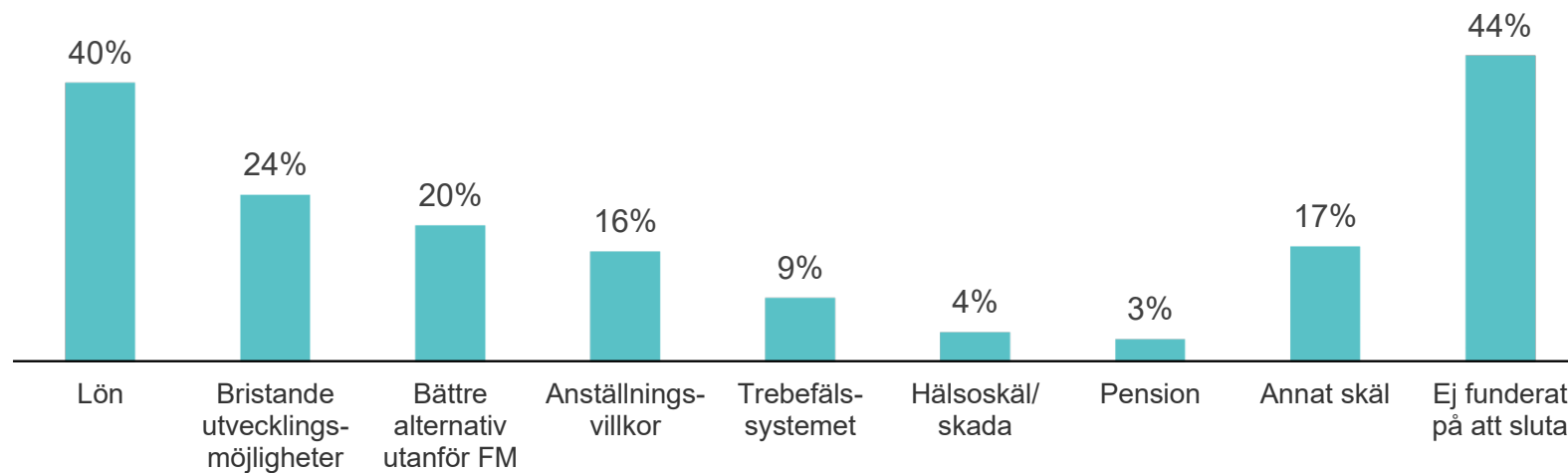

Skäl till att sluta på FM

Lönen är det dominerande skälet till att man har övervägt att sluta. Trebefälssystemet är inte någon stark orsak till att eventuellt sluta sin anställning inom Försvarmakten.

Fråga: Vilken eller vilka är anledningarna till att du har haft tankar på att sluta? (Flera svar möjliga)

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

Skäl till att sluta arbeta för FM

Tre av tio av de som berörs av trebefälssystemet uppger den förändringen som orsak till att man har övervägt att sluta.

Fråga: Vilken eller vilka är anledningarna till att du har haft tankar på att sluta? (Flera svar möjliga)

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

(%)	Lön	Bristande utvecklings- möjligheter	Bättre alternativ utanför FM	Anställning s-villkor	Trefälts- systemet	Hälsoskäl /skada	Pension	Annat skäl
Samtliga	40	24	20	16	9	4	3	17
Officer	31	18	16	11	15	3	5	17
Specialistofficer	38	26	16	10	8	4	2	19
20-29 år	47	25	26	19	3	3	1	14
30-39 år	55	30	24	22	5	8	3	26
40-49 år	38	28	18	17	16	3	0	17
50- år	21	15	11	7	14	3	7	10
0-2 år inom FM	36	20	26	8	2	4	2	11
3-9 år inom FM	59	31	25	27	4	5	3	20
10-29 år inom FM	44	28	22	17	13	6	2	20
30- år inom FM	18	14	9	6	13	2	8	10
Armén	46	29	20	20	7	7	3	17
Marinen	41	22	20	15	7	4	1	16
Flygvapnet	44	22	23	17	16	2	6	17
Försvargrensoberoende	25	20	17	7	10	2	5	19
Negativ inställning till trebefälssystemet	40	29	20	17	22	4	4	18
Berörs av förändringen	35	25	18	13	29	4	3	13

Skäl till att sluta arbeta för FM

Trefälssystemet en stark orsak till att sluta i gruppen 50- år.

Fråga: Vilken eller vilka är anledningarna till att du har haft tankar på att sluta? (Flera svar möjliga)

Bas: Samtliga, 2862 intervjuer

	(%)	Lön	Bristande utvecklings - möjligheter	Bättre alternativ utanför FM	Anställnings-villkor	Trefälssystemet	Hälsoskäl	Pension	Annat skäl
Samtliga		72	43	35	28	16	8	6	30
Officer, 40-49 år, berörs av förändring i personalkategori/tjänstegrad		60	48	32	23	49	3	1	17
Officer, 50- år, berörs av förändring i personalkategori/tjänstegrad		45	39	22	19	61	6	12	22

Sammanfattning & Slutsatser

Huvudsakliga resultat: Trebefälssystemet

Begränsad kännedom om trebefälssystemet

En av fyra har dålig kännedom om trebefälssystemet.

Lika många känner inte till förändringen med att vissa officerare kan tvingas övergå till att bli specialistofficerare.

Den kännedomen är särskilt låg inom armén

En av fem berörs

Totalt uppfattar en av fem att de berörs av trebefälssystemet.

Bland officerare är andelen en av tre.

Framförallt äldre och de med många år inom Försvarsmakten förväntar sig att de kommer att beröras.

Få har redan bytt personalkategori..

Hälften positiva, en av tre kritisk

De positiva är totalt sett något fler än de kritiska, men bland de som berörs är två av tre kritiska.

De negativa reaktionerna är kraftiga i den kritiska gruppen.

De spontana reaktionerna handlar bland annat om löner, degradering och otydlighet.

Tjänstegraden uppfattas av många som en del av identiteten och något man är stolt över.

Försämrad löneutveckling och lägre status

Bland de som berörs uppfattar en klar majoritet att trebefälssystemet ger en försämrad löneutveckling, lägre status och mindre inflytande.

Bland de som inte berörs tror en majoritet på att förändringen ger en ökad tydlighet i befälsordningen. Ungefär hälften tror på en ökad operativ förmåga, och att det underlättar rekrytering och ger en effektivare personalförsörjning.

Huvudsakliga resultat: Trebefe lssystemet

Trebefälssystemet en tydlig vattendelare

De som är positiva till systemet tenderar att också ta till sig de positiva argumenten och vice versa för de som är negativa.

En positiv eller negativ inställning är också mycket starkt korrelerad med om man själv av är berörd.

Det finns också tydliga skillnader mellan de som är äldre med många årt inom Försvarmakten och de som är yngre.

Medarbetarsamtalen har inte tydliggjort förändringen

En av tre medlemmar har haft medarbetarsamtal om trebefälssystemet, bland berörda gäller motsvarande för hälften.

En majoritet av de som berörs anser inte att medarbetarsamtalet har get svar på de frågor man har.

Varierande önskemål på Officersförbundets agerande

De önskemål som finns på Officersförbundets agerande med avseende på trebefälssystemet varierar. Att verka för ett lönesystem som ger utveckling på innehavd befattning, och frivillighet vid byte av personalkategori, är de vanligaste uppfattningarna. Bland berörda är det sistnämnda önskemålet dominerande.

Slutsatser: Trebefe llssystemet

Stor osäkerhet

Konkretiseringsgraden av trebefälssystemet uppfattas som låg, och konsekvenserna oklara.

Argumenten kring åtgärden är otydliga, varför det sannolikt är svårt motivera berörda.

Identiteten och statusen hotad i två grupper

Bland nuvarande specialistofficerare uppfattas att statusen i den gruppen går förlorad då en grupp som inte är specialister tillkommer.

Bland berörda är status och identitet hotad då man får en lägre grad och inte identifierar sig med att vara, eller betraktas som, specialister.

Risk för avhopp

I den äldsta grupper officerare som berörs av trebefälssystemet väcker förändringen motvilja, och riskerar att sänka motivation och lojalitet. Då den gruppen är närmast pensionen kan risken för avhopp bedömas som måttliga. Det är sannolikt en större risk att gruppen 40 – 49 år, som berörs, i större utsträckning väljer att hoppa av.